

ingediend op **15** (2021-2022) – Nr. 6-C
7 december 2021 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking
en Toerisme
uitgebracht door Karin Brouwers, Kristof Slagmulder
en Emmily Talpe
aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie

over het ontwerp van decreet

houdende de uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2022

Documenten in het dossier:

- 15** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2 t.e.m. 5: Amendementen
– Nr. 6-A en B: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
- 14** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
- 13** (2021-2022) – Nr. 1: Algemene toelichting
- 13-A en O** (2021-2022) – Nr. 1: Beleids- en begrotingstoelichtingen
- 12-A** (2020-2021) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
over de begroting
- 16** (2021-2022) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de begroting
- 21** (2021-2022) – Nr. 1: Meerjarenraming
- 986** (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van programmadecreet

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme:

Voorzitter: Cathy Coudyser.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Karl Vanlouwe;
Johan Deckmyn, Carmen Ryheul, Kristof Slagmulder;
Karin Brouwers, Vera Jans;
Emmily Talpe, Bart Tommelein;
Staf Aerts, Tine Van den Brande;
Annick Lambrecht.

Plaatsvervangers:

Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Steven Vandeput, Manuela Van Werde;
Adeline Blancquaert, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch;
Orry Van de Wauwer, Loes Vandromme;
Jean-Jacques De Gucht, Marino Keulen;
Chris Steenwegen, Jeremie Vaneekhout;
Steve Vandenberghe.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Buitenlands beleid, internationaal ondernemen en ontwikkelingssamenwerking .	5
1.	Toelichting door minister-president Jan Jambon.....	5
2.	Eerste vragenronde.....	6
2.1.	Tussenkomst van Joris Nachtergaele	6
2.2.	Tussenkomst van Karin Brouwers	7
2.3.	Tussenkomst van Philippe Muyters	8
2.4.	Tussenkomst van Maarten De Veuster	9
3.	Antwoorden van minister-president Jan Jambon	9
3.1.	Versterking van de samenwerking van Vlaanderen met andere deelstaten.....	9
3.2.	Evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst met VLEVA	9
3.3.	Vorbereiding diplomatieke academie.....	10
3.4.	Oprichting van een onafhankelijke Vlaamse journalistieke nieuwsdienst	10
3.5.	Vorbereiding EU-voorzitterschap door de Vlaamse Regering ...	10
3.6.	Nieuw samenwerkingsprogramma met VLEVA in 2022	10
3.7.	Een meer zelfstandige rol voor Vlaanderen in het Europese besluitvormingsproces	10
3.8.	Overzicht van de omzetting van Europese richtlijnen	10
3.9.	Samenwerking met Noordrijn-Westfalen en stand van zaken 3RX.	11
3.10.	Brexitmiddelen voor Vlaanderen	11
3.11.	Samenwerking met Iraaks-Koerdistan	11
3.12.	Bespreking nieuwe intergouvernementele structuur en begroting 2022-2025 van de Raad van Europa	12
3.13.	Koppeling van de mensenrechten aan handelsbetrekkingen	12
3.14.	Internationaal beurzenprogramma	13
3.15.	Taalcursussen Nederlands voor nieuwe ambassadeurs.....	13
3.16.	COVAX	13
3.17.	Partnerschap met Marokko.....	13
3.18.	De evaluatie van de inzet van extra technologieattachés.....	14
3.19.	Modernisering WTO	14
3.20.	Opvolging handelsakkoorden	14
3.21.	Stand van zaken van het Europese handelsbeleid	15
3.22.	Opvolgen handelsakkoorden na inwerkingtreding	15
3.23.	Samenwerking met de Mekonglanden.....	15
4.	Tweede vragenronde.....	16
4.1.	Tussenkomst van Bart Tommelein.....	16
4.2.	Tussenkomst van Joris Nachtergaele	17
4.3.	Tussenkomst van Staf Aerts	18
4.4.	Tussenkomst van Emmily Talpe	18
4.5.	Tussenkomst van Johan Deckmyn	19

5.	Antwoorden van minister-president Jan Jambon	20
5.1.	Tussenkomst van Bart Tommelein	23
II.	Toerisme	23
1.	Toelichting door minister Zuhal Demir	23
1.1.	De beleidsmakers en de toeristische actoren actief ondersteunen .	23
1.2.	Toeristische troeven ontwikkelen en promoten	24
1.3.	Iedereen verdient vakantie en inzetten op toegankelijkheid.....	26
1.4.	Verdere uitbouw van een topevenementenbeleid	27
2.	Eerste vragenronde.....	27
2.1.	Tussenkomst van Steve Vandenberghe	27
2.2.	Tussenkomst van Emmily Talpe	28
2.3.	Tussenkomst van Karin Brouwers	29
2.4.	Tussenkomst van Maarten De Veuster	32
2.5.	Tussenkomst van Kristof Slagmulder	33
2.6.	Tussenkomst van Tine Van den Brande.....	33
2.7.	Tussenkomst van Loes Vandromme.....	36
2.8.	Tussenkomst van Vera Jans	36
3.	Antwoorden van minister Zuhal Demir.....	37
3.1.	Tekort aan camperplaatsen	37
3.2.	Herziening Logiesdecreet	37
3.3.	Verhaal van Vlaanderen	37
3.4.	De Graventoren	37
3.5.	Verdeling van de middelen	37
3.6.	Faillissementen	37
3.7.	Subsidieoverzicht en voortgang relanceplan Vlaamse Veerkracht..	37
3.8.	Reisbeperkingen voor buitenlandse toeristen	37
3.9.	Gratis camperplaatsen	38
3.10.	Congresvisie 2.0	38
3.11.	Lancering projectoproepen	38
3.12.	Website Toerisme Vlaanderen	38
3.13.	Iedereen verdient vakantie	38
3.14.	EventFlanders.....	38
3.15.	Corona	39
3.16.	Verhouding binnenlands en buitenlands toerisme	39
3.17.	Patrimonium onroerend erfgoed.....	39
3.18.	Locatie Centrum De Ronde.....	39
3.19.	Vlaams Culinair Centrum	39
3.20.	Logiesdecreet en Iedereen verdient vakantie	39
3.21.	Steunmechanismen	40
III.	Stemming	40
	Gebuurde afkortingen	41
	Bijlagen: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	

Op 10 november 2021 lichtte minister-president Jan Jambon voor de bevoegdheden Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking de uitgavenbegroting toe, in samenhang met de beleids- en begrotingstoelichting Ondersteuning Vlaamse Regering, Rampenschade, Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen. Begroting 2022 (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 13-A*). Ook de rapporten in het kader van de Brede Vlaamse Heroverweging stonden op de agenda. De parlementsleden konden daarvan gebruikmaken voor hun tussenkomsten. Aansluitend op de toelichting van de minister-president volgde de eerste vragenronde.

De bespreking werd voortgezet op 23 november. Die vergadering werd geleid door de eerste ondervoorzitter. De minister-president antwoordde op de vragen uit de eerste vragenronde en vervolgens startte de tweede vragenronde. Na de repliek van de minister-president werd er indicatief over de begroting gestemd.

Op 23 november 2021 lichtte minister Zuhail Demir voor de bevoegdheid Toerisme de uitgavenbegroting toe, in samenhang met de beleids- en begrotingstoelichting Toerisme. Begroting 2022 (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 13-O*). Ook de rapporten in het kader van de Brede Vlaamse Heroverweging stonden op de agenda. De parlementsleden konden daarvan gebruikmaken voor hun tussenkomsten. Na de toelichting, waarbij minister Zuhail Demir een presentatie (bijlage 1) gebruikte, startte de bespreking, die werd afgerond met de indicatieve stemming. Na afloop van de vergadering bezorgde de minister de aanvullende informatie (bijlage 2). De vergadering werd geleid door de eerste ondervoorzitter.

De bijlagen zijn beschikbaar op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

(De vergaderingen werden als videoconferentie georganiseerd.)

I. Buitenlands beleid, internationaal ondernemen en ontwikkelingssamenwerking

1. Toelichting door minister-president Jan Jambon

De *minister-president* zegt dat de algemene hoofdlijnen van de begrotingsopmaak 2022 al in de Septemberverklaring (*Parl.St. VI.Parl. 2021-22, nr. 31*) en het bijhorende centenboekje opgenomen waren.

Vlaanderen is de afgelopen jaren geconfronteerd met een omvangrijke pandemie, die geleid heeft tot ongeziene overheidsuitgaven in de vorm van noodsteun en het relanceplan Vlaamse Veerkracht. De Vlaamse Regering heeft haar verantwoordelijkheid genomen in de vorm van een omvangrijke begrotingsoefening met 900 miljoen euro aan hervormingen en besparingsmaatregelen tegen 2024. Voor die maatregelen is deels inspiratie gehaald uit de voorstellen van de Vlaamse Brede Heroverweging.

Maar er wordt niet alleen bespaard. De relance mag niet gefnuikt worden en Vlaanderen blijft investeren in de toekomst. Voor de diverse relanceprojecten is de afspraak gemaakt dat de vastlegging van de relancekredieten uiterlijk eind 2022 moet gebeuren. De vereffening kan nog tot in 2026. In 2022 wordt ook voor het eerst de 10 procent recurrente middelen uit het onderdeel digitale transformatie van het relanceplan beschikbaar. In de begrotingsopmaak 2022 blijft er enkel nog een coronaprovisie van 40 miljoen euro over binnen het beleidsveld Welzijn.

In de inleiding en de samenvatting van de BBT worden de zes speerpunten voor het komende jaar toegelicht. De minister-president focust in deze toelichting op de voornaamste budgettaire wijzigingen of aandachtspunten.

Voor het beleidsveld Buitenlands Beleid is de budgetverhoging met 1 miljoen euro voor de verdere organisatie van het internationale beurzenprogramma de grootste bijstelling. Hierdoor wordt er vanaf 2022 minimaal 2 miljoen euro als nieuwe beleidsimpuls voor het programma voorzien. Het budget dient om de beste studenten een verlenging van hun academische carrière bij de beste kennisinstellingen in de wereld aan te bieden. Het voorontwerp van decreet werd op 15 oktober door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd en ligt momenteel voor advies bij de Raad van State.

In totaal stijgen de kredieten voor de begrotingsopmaak 2022 naar 9273 duizend euro (in VAK en VEK).

De kredieten voor het beleidsveld Ontwikkelingssamenwerking blijven constant. Er is louter een indexverhoging van 20 duizend euro tot in totaal 22.239 duizend euro in VAK en 22.556 duizend euro in VEK. In 2022 wordt er opnieuw 200 duizend euro uit de historisch opgebouwde middelen van het Fonds Ontwikkelingssamenwerking besteed voor de financiering van projecten in het kader van humanitaire acties.

Ook bij het beleidsveld Internationaal Ondernemen blijven de kredieten nagenoeg constant. Deze kredieten stijgen bij de begrotingsopmaak 2022 met 672 duizend euro tot 47.254 duizend euro in VAK en VEK.

De stijging van de werkingstoelage aan FIT volgt uit een indexatie van 614 duizend euro, een bijstelling in plus van 200 duizend euro in het kader van de verdere digitale transformatie en in min van 142 duizend euro in het kader van de generieke besparingen op loon en werking ter uitvoering van het regeerakkoord. De bijstelling van 200 duizend euro bij FIT is dus de eerder vermelde 10 procent voor het recurrente relancebudget.

Voor de volledigheid geeft de minister-president nog mee dat de toelage aan FIT met 230 duizend euro daalt door de afbouw van het subsidieprogramma voor Vlaamse uitrustingsgoederen. De toelichting hierover is gegeven bij de begrotingsopmaak 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 15/5-C)

De minister-president rondt af met de apparaatskredieten en begrotingsprogramma's zonder beleidsveld. In de eerste helft van 2024 zit België de Raad van de Europese Unie voor. In 2022 tekent een eerste projectplan de diverse aspecten van het voorzitterschap uit. Ter versterking van dit projectplan heeft de Vlaamse Regering (op voorstel van het voorzitterscollege) beslist 500.000 euro uit de voorziene budgetenveloppe, de zogenaamde atomamiddelen, naar voor te trekken en al in 2022 via een provisie in te zetten.

2. Eerste vragenronde

2.1. Tussenkomen van Joris Nachtergaele

Joris Nachtergaele zegt dat met de voorliggende begroting en de bijbehorende beleidstoelichting de lijn voor een sterk buitenlands beleid wordt voortgezet, dat Vlaanderen politiek en economisch op de kaart zet.

De begroting zorgt voor consistentie met de sterke werking van FIT, de focus op innovatie met 'Vlaanderen Versnelt' en het uitdiepen van belangrijke partnerschappen met deelstaten en staten. Daarnaast wordt er rekening gehouden met

belangrijke ontwikkelingen op het wereldtoneel: de nieuwe strategienota voor het VK na de Brexit en de uitrol van Vlaamse Veerkracht na corona.

Joris Nachtergaele ziet in de BBT de belangrijke klemtoon op de voorbereiding van het EU-voorzitterschap, maar stelt vast dat het samenwerkingsakkoord met het federale niveau nog altijd niet in orde is, wat hij betreurt.

Volgens Joris Nachtergaele plaatst deze begroting Vlaanderen op de kaart in een zeer competitieve geopolitieke situatie. Hij wil benadrukken dat Vlaanderen misschien te klein is om bij grote wereldspelers aan te kloppen met zijn grieven, maar dat Vlaanderen wel aan de kar moet blijven trekken voor zaken die het belangrijk vindt. Vrijhandelsakkoorden zijn niet alleen economisch belangrijk, maar zorgen ook voor de geopolitieke stabiliteit. De mensenrechten krijgen dankzij de nieuwe module in de diplomatenopleiding een belangrijke plaats in de Vlaamse diplomatie.

In de BBT is er sprake van een versterking van de samenwerking van Vlaanderen met een aantal deelstaten. Er wordt gesproken over een nieuw samenwerkingsprogramma met Quebec. Zijn er voor andere deelstaten zoals Catalonië, Baskenland, Schotland en Wales ook dergelijke concrete projecten?

In 2022 wordt er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met VLEVA gesloten. Wat is de impact van de huidige evaluatie op het nieuwe samenwerkingsakkoord?

Hoe verloopt de voorbereiding van de diplomatieke academie die in 2022 van start gaat?

2.2. Tussenkost van Karin Brouwers

Het valt *Karin Brouwers* op, vanuit haar lidmaatschap van de commissie Media, dat het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken een overheidsopdracht in de markt gaat zetten voor een onafhankelijke Vlaamse journalistieke nieuwsdienst, die dagelijks feitelijke en objectieve berichtgeving over Vlaanderen in het Engels en optioneel in het Frans en het Duits brengt voor buitenlandse nieuwsmedia en internationale instellingen. De nieuwsdienst moet in 2022 operationeel zijn. Is de opdracht al uitgeschreven en wie heeft die opdracht gekregen? Waarom is er niet voor gekozen om die opdracht aan de openbare omroep uit te besteden?

Het EU-voorzitterschap van België in 2024 wordt voorbereid. Welke actoren zijn betrokken bij de opstelling van het projectplan? Heeft de Vlaamse Regering al prioriteiten naar voren geschoven?

Er wordt gestreefd naar een meer zelfstandige rol voor Vlaanderen in het Europese besluitvormingsproces. Dat verloopt niet altijd even vlot, dat blijkt uit de verslagmomenten van de Europese Raden door Axel Buyse. Door corona wordt de betrokkenheid anders ingevuld vanwege sanitaire maatregelen.

In de BBT is er sprake van een nieuw samenwerkingsprogramma in 2022 voor VLEVA op basis van het lopende. Is de evaluatie openbaar en wat gebeurt er verder mee?

Met het oog op het nakende EU-voorzitterschap zou België een voorbeeldrol moeten opnemen bij het omzetten van Europese richtlijnen. Het blijft belangrijk om de Vlaamse ambtenaren het Europese besluitvormingsproces goed uit te leggen. De minister-president streeft naar een betere omzetting van de richtlijnen. Kan er een stand van zaken gegeven worden en lopen er inbreukprocedures tegen Vlaanderen?

Wat de buurlanden betreft, verwijst het lid naar de gedachtewisseling met de diplomatiek vertegenwoordiger van Duitsland die aangaf dat er de komende maanden hard gewerkt wordt aan 3RX. Kan de minister-president daar iets concreter over zijn? In de BBT staan concrete acties voor Frankrijk. Over de samenwerking met Noordrijn-Westfalen wil ze ook graag concrete informatie, zeker nu er op 30 november een commissiebezoek aan de Landtag gepland is.

Karin Brouwers wil verder weten hoeveel middelen uit het Brexitfonds ondertussen aan Vlaanderen zijn toegekend en waarvoor die concreet worden ingezet.

Het huidige samenwerkingsprogramma met Quebec loopt af eind 2022. Ze informeert of de minister-president de intentie heeft om een nieuw samenwerkingsprogramma met Quebec af te sluiten en welke accenten daarin eventueel worden gelegd.

Er wordt meer ingezet op economische samenwerking met Iraaks-Koerdistan. Wat houdt de huidige samenwerking in en welke opportuniteiten biedt deze regio voor Vlaanderen?

Bij de Raad van Europa worden de besprekingen over de nieuwe intergouvernementele structuur en de begroting 2022-2025 actief gevolgd. In welke mate is dat van belang voor Vlaanderen en hoe kan Vlaanderen op die structuur en in die begroting wegen?

Er wordt blijvend ingezet op de mensenrechten. Hoe wordt de koppeling van mensenrechten aan handelsbetrekkingen vormgegeven? Hoe kan Vlaanderen daarin een rol spelen?

Met het internationale beurzenprogramma, waarvoor 2 miljoen euro wordt voorzien, kunnen de beste studenten een verlenging van de academische carrière krijgen. Wanneer komt dat decreet naar de commissie?

Wordt er ingegaan op het aanbod van taalcursussen Nederlands voor nieuwe ambassadeurs?

In het kader van de ontwikkelingssamenwerking gaat Vlaanderen verder inzetten op het ter beschikking stellen van vaccins: worden er effectief overschotten van vaccins toegekend en om welke vaccins gaat het dan? Geeft Vlaanderen daarnaast nog financiële ondersteuning aan COVAX?

Hebben er al voorbereidende gesprekken plaatsgevonden met de Marokkaanse autoriteiten met het oog op het nieuwe partnerschap met Marokko? In Malawi ligt de klemtoon op landbouw, in Mozambique op gezondheidszorg, waar wordt de klemtoon in Marokko gelegd? Marokko is ook een van de veertien partnerlanden van de federale ontwikkelingssamenwerking. Vindt er coördinatie plaats met het oog op schaalvergroting en grotere effectiviteit?

De strategische keuze om extra technologieattachés in te zetten werd in 2021 uitgevoerd via de nodige aanwervingen. Wat is de uiteindelijke kostprijs van die inzet? In de begroting voor 2021 werd een bedrag van 3 miljoen euro voorzien. Wordt de inzet van de extra technologieattachés ook geëvalueerd?

2.3. Tussenkomen van Philippe Muylers

Philippe Muylers stelt vast dat in het hoofdstuk over het handels- en investeringsbeleid in de BBT, zowel vorig jaar als dit jaar wordt vermeld dat de minister-president de modernisering van de Wereldhandelsorganisatie ondersteunt en wil versnellen, en de VS en China aan boord wil houden. Is er beweging in dat dossier?

De lopende handelsakkoorden en de goedkeuringsprocedures voor die handelsakkoorden worden goed opgevolgd. Kan de minister-president een overzicht bezorgen van de stand van zaken van die akkoorden?

Vlaanderen behartigt de belangen in het kader van de overkoepelende reflectieoefening over het Europese handelsbeleid. Kan een stand van zaken bezorgd worden?

Philippe Muyters sluit zich helemaal aan bij de vraag van de minister-president aan de Europese Commissie om handelsstromen ook na de inwerkingtreding van een akkoord nauwgezet op te volgen. Zo kan voor Vlaanderen aangetoond worden of het van een handelsakkoord kan profiteren en of de eventuele kritiek die bij de sluiting van een handelsakkoord geformuleerd werd, al dan niet juist blijkt te zijn.

2.4. Tussenkost van Maarten De Veuster

Maarten De Veuster heeft gelezen dat Vlaanderen zich gaat richten naar de landen rond de Mekong, een regio met veel opportuniteiten voor Vlaanderen. Wat wordt er juist ondernomen?

3. Antwoorden van minister-president Jan Jambon

Minister-president *Jan Jambon* beantwoordt eerst de vragen die in de eerste vragenronde op 10 november gesteld zijn.

3.1. Versterking van de samenwerking van Vlaanderen met andere deelstaten

Op de vraag van Joris Nachtergaele over de versterking van de samenwerking van Vlaanderen met andere deelstaten (samenwerkingsprogramma met Quebec en eventueel ook met andere regio's) antwoordt de minister-president dat op 4 februari 2021 de zestiende Vaste Gemengde Commissie tussen Vlaanderen en Quebec plaatsgevonden heeft via een online conferentie. Die Vaste Gemengde Commissie stond volledig in het teken van het nieuwe samenwerkingsprogramma 2021-2023. Er was ook een projectoproep 2021-2023 voor culturele samenwerking tussen Quebec en Vlaanderen in het domein van de podiumkunsten voor jong publiek, muziek, dans en digitale cultuur die gerealiseerd wordt tussen 1 april 2021 en 31 augustus 2023. Hiervoor werd 40.000 euro vrijgemaakt door Vlaanderen (Departement CJM) en 40.000 euro door Quebec.

Verder zet Vlaanderen in op een diepgaandere samenwerking met andere deelstaten. De minister-president is onlangs op zending gegaan naar Beieren, Baskenland, Catalonië en Schotland. Met de Baskische president, de lehendakari Urkullu ondertekende hij vorig week nog een Memorandum of Understanding. Ook een nieuwe gezamenlijke regeringszitting met Noordrijn-Westfalen staat gepland.

3.2. Evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst met VLEVA

In de eerste helft van 2021 voerde Deloitte, in opdracht van het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, een evaluatie uit van de werking van VLEVA. Op basis van de evaluatie vond een uitwisseling plaats tussen DKBUZA en VLEVA. Het resultaat wordt de komende weken beschikbaar en wordt de basis voor de beslissingen voor de toekomst. Het resultaat wordt meegenomen als input voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met VLEVA die zal lopen van juni 2022 tot eind mei 2027. De minister-president suggereert dat de evaluatie van VLEVA een interessant onderwerp voor een thematische discussie in de commissie zou kunnen zijn.

3.3. Voorbereiding diplomatieke academie

De opdracht, doelgroep, uitgangspunten en focus van de academie werden recent vastgelegd. Dat wordt momenteel omgezet in een eerste concreet basisprogramma dat start in het voorjaar van 2022 en loopt tot de zomer van 2023. Nieuwe adjuncten die uit dit programma komen, krijgen dan een plaats toegewezen in het buitenland. Die plaatsing valt samen met de eerste rotatiebeweging voor de adjuncten van de diplomatieke vertegenwoordigers.

3.4. Oprichting van een onafhankelijke Vlaamse journalistieke nieuwsdienst

Op de vragen van Karin Brouwers over de onafhankelijke Vlaamse journalistieke nieuwsdienst, antwoordt de minister-president dat de opdracht intussen is uitgeschreven en recent een gunstig advies van de Inspectie van Financiën gekregen heeft. In het buitenland bestaan er soortgelijke systemen waarbij de overheid samenwerkt met onafhankelijke nieuwsleveranciers zoals persbureaus. De opdracht wordt Europees en dus extern aanbesteed. De opdrachtnemer zal onafhankelijk werken met volledig respect voor de journalistieke regels.

3.5. Voorbereiding EU-voorzitterschap door de Vlaamse Regering

Het projectplan bepaalt enerzijds de taakverdeling binnen de Vlaamse overheid en binnen de Vlaamse Regering. Anderzijds worden er in het projectplan een aantal strategische keuzes gemaakt over de communicatie, de evenementen, de vorming, de betrokkenheid van het middenveld enzovoort. De Vlaamse administratie bereidt het projectplan voor en betreft de departementen en relevante agentschappen. De prioriteitstelling door de Vlaamse Regering vindt in de loop van 2022 plaats.

3.6. Nieuw samenwerkingsprogramma met VLEVA in 2022

Voor de samenwerkingsovereenkomst met VLEVA verwijst de minister-president naar zijn antwoord op de vraag hierover van Joris Nachtergaele.

Zodra de minister-president de kabinetsnota heeft ontvangen met de evaluatie en de analyse van DKBUZA, zal hij bekijken of hij de tekst van de evaluatie kan delen met de parlementsleden die hierin interesse hebben.

3.7. Een meer zelfstandige rol voor Vlaanderen in het Europese besluitvormingsproces

Conform het principe 'in foro interno, in foro externo' is de Vlaamse Regering voor haar eigen bevoegdheden eveneens bevoegd op het internationale niveau, en dus ook op het Europese niveau. Zolang deze bevoegdheden binnen een federale context uitgeoefend moeten worden, en op Europees niveau de lidstaten slechts met één stem kunnen spreken, zal de finale positie op EU-niveau wel altijd de consensus van de verschillende entiteiten moeten hebben.

Dat neemt niet weg dat er ook binnen het huidige kader heel wat ruimte voor verbetering is, met name via de hervorming van de samenwerkingsakkoorden van 1994. De Vlaamse Regering is al vele jaren vragende partij voor de zeer dringende actualisering, maar zoals men zegt 'it takes two to tango' en in dit geval zelfs zeven.

3.8. Overzicht van de omzetting van Europese richtlijnen

Elke maand wordt in de zogenaamde Maandelijkse mededeling gerapporteerd aan de Vlaamse Regering over de ontwikkelingen op het niveau van de EU, inclusief

over de omzetting van richtlijnen en de inbreukdossiers. Dat overzicht is publiek beschikbaar.

3.9. Samenwerking met Noordrijn-Westfalen en stand van zaken 3RX

De samenwerking met Noordrijn-Westfalen is zeer intens. De afgelopen maanden vonden op regelmatige basis ministeriële contacten plaats. Zo ontmoette de minister-president alvast de kersverse minister-president Hendrik Wüst tijdens de zending naar Berlijn op 5 november 2021. Een maand eerder, op 6 oktober, ontmoette hij minister Stephan Holthoff-Pförtner, minister für Bundes- und Europaangelegenheiten van Noordrijn-Westfalen, tijdens een gezamenlijk bezoek aan de haven van Antwerpen in het kader van waterstof.

Ook minister Wouter Beke ondernam op 15 en 16 november een zending naar de MEDICA-beurs in Düsseldorf, waar hij zijn collega, minister Karl-Josef Laumann gesproken heeft in het kader van de gezamenlijke regeringszitting. Op 30 november vindt in Düsseldorf immers de derde gezamenlijke kabinetszitting Vlaanderen-Nordrhein-Westfalen plaats. Hoofdthema's zijn: sterke regio's binnen de EU, Mobiliteit (3RX), Digitalisering, Energie en Waterstof, Covid en het Herstelplan. In de marge van die regeringszitting zijn er nog afzonderlijke bilaterale ontmoetingen, zo heeft hij een werklunch gepland met zijn collega Hendrik Wüst.

Wat 3RX betreft, vermeldt de minister-president dat er momenteel intense politieke en diplomatieke contacten gehouden worden, zowel met Nederland als met Duitsland en Noordrijn-Westfalen. Ten aanzien van Duitsland is het van belang te blijven benadrukken dat dit het momentum is om vooruit te gaan en de noodzaak om samen met Vlaanderen, Nederland over de streep te trekken. Ten aanzien van Nederland is het voornaamste argument dat 3RX voor alle betrokkenen voordelen biedt en dat Vlaanderen en Duitsland bereid zijn naar hun grieven te luisteren en actief wensen te streven naar een vergelijk dat voor iedereen aanvaardbaar is.

Parallel met de politieke en diplomatieke trilaterale en bilaterale contacten, werkt men ook verder aan de actualisatie van de maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) 3RX. Het bestek resulteerde in twee offertes: het eerste consortium bestaat uit TML – Panteia – VIA Consulting & Development, het tweede uit Arcadis – Ecorys – Railistics. De offertes worden in de subgroep MKBA van de internationale werkgroep 3RX beoordeeld.

3.10. Brexitmiddelen voor Vlaanderen

België ontvangt maximaal 353 miljoen euro (referentiebedrag 2018) uit de Brexit Adjustment Reserve. Het exacte bedrag dat hiervan naar Vlaanderen komt, dient nog finaal afgesproken te worden met de andere gewesten, maar dat zal het merendeel van de middelen zijn.

Er lopen al heel wat Vlaamse Brexitacties zoals de initiatieven van FIT, VLAIO en VLAM die deel uitmaken van het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Die omvatten onder meer de Brexit Helpdesk, de Brexit Veerkrachtsubsidie en initiatieven voor de diversificatie van de export van bedrijven die geïmpacteerd zijn door Brexit.

Bijkomende acties worden momenteel voorbereid, maar hierover is nog verder overleg nodig binnen de regering.

3.11. Samenwerking met Iraaks-Koerdistan

Tijdens de contacten tussen de Iraaks-Koerdische en de Vlaamse autoriteiten de afgelopen jaren, kwam de vraag naar meer economische samenwerking meermaals ter sprake. In 2017 kende de Vlaamse overheid daarom een subsidie van

120.000 euro voor twee jaar toe aan Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland, voor de uitwerking van een Plato-project, aangepast aan de Iraaks-Koerdische (economische) realiteit. Met die subsidie heeft Voka zijn expertise op vlak van Plato-projecten uitgewisseld met Iraaks-Koerdische experts en hen voorbereid en begeleid, zodat zij op zelfstandige basis het Platoproject kunnen uitrollen en toepassen in Iraaks-Koerdistan om de kmo's te versterken in hun economische ambities. Zowel Voka als de Koerdische partners evalueren dit Plato-project bijzonder positief.

Voka heeft dan ook een nieuw twee jaar durend project uitgewerkt, waarbij enkele nieuwe pistes geïdentificeerd werden voor de verdere samenwerking tussen de Vlaamse en Iraaks-Koerdische actoren. Er is een nieuwe subsidie voor Voka goedgekeurd van 136.510 euro.

3.12. Bespreking nieuwe intergouvernementele structuur en begroting 2022-2025 van de Raad van Europa

Verschillende actieterreinen van de Raad van Europa, zoals onderwijs, cultuur, lokale en regionale democratie, sport en jeugd zijn prioritaire Vlaamse beleidsdomeinen. Experts uit de Vlaamse administratie en/of Vlaamse kennisinstellingen participeren actief aan een aantal bestuurscomités. Zo was professor Peggy Valcke ondervoorzitter van het CAHAI-comité rond artificiële intelligentie. Bovendien draagt Vlaanderen financieel bij aan een aantal partiële akkoorden (bijvoorbeeld Eurimages) en dient het verschillende verdragen te implementeren in Vlaamse regelgeving en te rapporteren over de uitvoering.

De besprekingen over de mandaten, het programma en het budget kunnen bijgevolg rechtstreekse financiële en beleidsmatige gevolgen hebben, bijvoorbeeld door de schrapping van bepaalde activiteiten uit het reguliere budget en de overheveling naar partiële akkoorden of opdrachten voor de opmaak van juridische instrumenten aan comités. Vlaanderen weegt op deze besprekingen zowel via het aanleveren van inhoudelijke input door de experts als door de inbreng in de Belgische positiebepaling voor de besprekingen in het Comité van Ministers.

Bij de vorige besprekingen (2019-2021) heeft Vlaanderen al een voorstel voor de schrapping van de jeugdsector uit het reguliere budget mee kunnen tegenhouden.

Wat de huidige besprekingen (2022-2025) betreft, volgt het departement van de minister-president de onderhandelingsronde en de besprekingen hierover, in het bijzonder de werkzaamheden omtrent artificiële intelligentie, de werkzaamheden omtrent milieu en mensenrechten enzovoort. De Vlaamse belangen worden nauwgezet bewaakt.

3.13. Koppeling van de mensenrechten aan handelsbetrekkingen

Zoals opgenomen in het regeerakkoord, werkt deze Vlaamse Regering opbouwend mee aan de ontwikkeling van een Europees en internationaal kader ondernemen en mensenrechten. Samen met FIT, en met de andere betrokken agentschappen en departementen, wil deze regering bedrijven ertoe aanzetten om de mensenrechten te eerbiedigen en in te zetten op internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Daarom werken de diensten van de minister-president onder andere constructief mee aan de totstandkoming van een tweede Nationaal Actieplan rond Bedrijven en Mensenrechten, in opvolging van het eerste NAP uit 2017. Naast de bestaande activiteiten om bedrijven aan te zetten tot maatschappelijk verantwoord ondernemen (bijvoorbeeld sensibiliseringsacties van FIT), worden ook toekomstige activiteiten in dit nationale actieplan opgenomen.

Daarnaast heeft de minister-president in antwoorden op verschillende parlementaire vragen laten weten dat hij uitkijkt naar het Europese initiatief rond duurzame corporate governance, meer bepaald naar het concrete voorstel voor het respect voor mensenrechten in de toeleveringsketen. De publicatie van dit voorstel van de Europese Commissie was gepland voor het tweede kwartaal van dit jaar, maar werd uitgesteld tot december.

3.14. Internationaal beurzenprogramma

Het ontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurd op de vergadering van 15 oktober 2021. Dezelfde dag werd het advies Raad van State aangevraagd. De deadline voor het advies van de Raad van State is 23 november.

Na verwerking van het advies wordt het ontwerp van decreet voorgelegd voor definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering. Vervolgens wordt het ingediend bij het Vlaams Parlement. Ondertussen blijft men voortwerken aan de verdere operationele uitrol van het programma.

3.15. Taalcursussen Nederlands voor nieuwe ambassadeurs

Er nemen momenteel tien ambassadeurs deel aan de taalcursus Nederlands.

3.16. COVAX

Op dit moment verloopt de financiering van COVAX via de federale overheid. Los daarvan heeft België zowel via COVAX als via het Europese UCPM donaties in natura (vaccinoverschotten) gegeven aan verschillende ontwikkelingslanden, met name aan Armenië, Senegal, Oeganda, Rwanda, Egypte, Burkina Faso, Mozambique, Tunesië en Vietnam.

Op 20 oktober 2021 werd een donatie van 149.760 vaccins van AstraZeneca rechtsreeks van de Europese producent overgevoerd naar Maputo in Mozambique. Diplomatiek vertegenwoordiger van Vlaanderen in Zuidelijk Afrika, Geraldine Reymanants, verwelkomde persoonlijk de donatie COVID-19-vaccins op het vliegveld van Maputo.

De regio's in België verzorgen 20 procent van de cofinanciering van deze vaccins, waarvan Vlaanderen 57,68 procent van die 20 procent voor zijn rekening neemt. Verrekenst men de basisprijs die de OESO heeft vastgelegd voor de rapportering van vaccingiften, dan bedraagt de Vlaamse cofinanciering in 2021 op dit moment zo'n 2 miljoen euro. Tot dusver zijn vaccins van AstraZeneca gedoneerd, maar de federale overheid plant op dit moment ook giften van het vaccin van Johnson & Johnson.

3.17. Partnerschap met Marokko

Dit jaar heeft een eerste gesprek plaatsgevonden tussen de diensten van de minister-president en de ambassade van Marokko in Brussel. Zijn diensten bereiden nu een direct overleg voor met het ministerie van buitenlandse zaken in Rabat. Een sectorale focus dient in overleg met het hoofdbestuur te worden bepaald. Die bilaterale consultatie moet nog plaatsvinden, tot dan is de sectorkeuze nog niet beslist.

Vlaanderen volgt wat de andere overheden plannen in Marokko, maar zal zijn eigen koers varen. Men bekijkt opportuniteiten om de afstemming met het hoofdbestuur te bundelen, zodat men gebruik kan maken van de vrijgemaakte beschikbaarheid

in de agenda's van hogere ambtenaren. Dit onder voorwaarde dat dit de timing niet vertraagt en de beleidsautonomie van Vlaanderen niet wordt ingeperkt.

Er is al een traditie van coördinatie in een ander gezamenlijk partnerland: in Mozambique werken de Vlaamse en federale diensten onder hetzelfde dak. Informatie-uitwisseling en afstemming is ook hier nuttig gebleken.

Vlaanderen houdt zich ook aan de informele afspraak om niet in dezelfde sector te opereren om elkaar niet voor de voeten te lopen.

3.18. De evaluatie van de inzet van extra technologieattachés

In de loop van 2019 en 2020 zijn er zes nieuwe technologieattachés bij FIT aangeworven. Dat brengt het totaal op negen technologieattachés. Alles is uitgevoerd binnen het voorziene budget, dat voornamelijk bestaat uit personeelskosten en overhead. Ook het voorziene gedeelte voor de branding van Vlaanderen als technologisch sterke regio wordt zoals gepland uitgevoerd. Ook voor 2022 blijft alles binnen het geplande budget van 3 miljoen euro.

De inzet van de technologieattachés wordt geëvalueerd, binnen de krijtlijnen van het ondernemingsplan van FIT. Verder krijgen de technologieattachés, elk individueel, ook een duidelijke planning en evaluatie, zoals elk personeelslid bij FIT.

3.19. Modernisering WTO

Wat de vraag van Philippe Muyters over de modernisering van de WTO betreft, geeft de minister-president aan dat die een drietal jaar geleden begonnen is. Tijdens deze eerste jaren zijn vooral aftastende gesprekken gevoerd. De gesprekken gaan over de drie functies van de WTO, namelijk als opsteller van regels, als monitor, en als een plaats voor geschillenbeslechting. Vooral dat laatste is een dringende zaak geworden aangezien het gebrek aan rechters het geschillenbeslechtingsmechanisme effectief heeft lamgelegd.

De EU speelt een belangrijke rol als aanjager van de discussies. Om het initiatief in een stroomversnelling te brengen, wenst de EU een expliciet mandaat van de 12e ministeriële conferentie van de WTO. Daarom heeft de EU, samen met gelijkgestemde landen, voorgesteld om op de 12e ministeriële conferentie van de WTO een werkgroep op te richten voor de institutionele en functionele verbetering van de WTO, in de hoop tegen de 13e ministeriële conferentie concrete resultaten te kunnen boeken.

3.20. Opvolging handelsakkoorden

De onderhandelingen over de modernisering van het akkoord met Chili, het akkoord met Mexico en het akkoord met Nieuw-Zeeland zitten in een vergevorderd stadium. Voor de akkoorden met Chili en Nieuw-Zeeland verwacht de Europese Commissie binnen afzienbare tijd een principeakkoord te bereiken. Het akkoord met Mexico doorloopt momenteel de interne procedures binnen de Europese Commissie en wordt vertaald, waarna het ter goedkeuring zou moeten worden voorgelegd aan de Raad en het Europees Parlement.

De onderhandelingen met Australië zullen, hoewel eveneens al goed gevorderd, nog enige tijd in beslag nemen.

De procedures voor de akkoorden met de Mercosurlanden en met China liggen momenteel stil. Met Mercosur werd in 2019 een principeakkoord gesloten. Maar de Europese Commissie bespreekt momenteel extra garanties inzake duurzame ontwikkeling, klimaat en ontbossing. Wat China betreft, heeft het Europees Parlement

te kennen gegeven het ratificatiedossier niet te willen behandelen tot de Chinese overheid de sancties opheft ten aanzien van enkele Europarlementariërs en leden van Europese organisaties.

Een volledig overzicht van de onderhandelingen en stand van zaken van de onderhandelingsrondes is raadpleegbaar op de website van het Directoraat-Generaal Handel van de Europese Commissie: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/-/2006/december/tradoc_118238.pdf.

3.21. Stand van zaken van het Europese handelsbeleid

In 2020 heeft de Europese Commissie een openbare raadpleging gehouden over een herziening van het handelsbeleid. Op basis daarvan heeft de Europese Commissie in februari 2021 een mededeling gepubliceerd. De onderhandelingen over de Raadsconclusies hierover liepen echter vast en zijn bijgevolg nog niet gepubliceerd. Het is momenteel onduidelijk of een toekomstig voorzitterschap deze conclusies opnieuw zal opnemen.

3.22. Opvolgen handelsakkoorden na inwerkingtreding

De opvolging van de benuttingsgraad gebeurt door verschillende instanties. Voor de Europese Commissie zelf volgt het Directoraat-Generaal Handel dit op en publiceert ook een implementatierapport. De diensten van de minister-president volgen deze rapporten op en koppelen terug naar FIT dat deze gegevens gebruikt om doelgericht aan sensibilisering te doen om de benutting van de akkoorden aan te moedigen.

FIT volgt dit thema eveneens zelf op en werkte dit jaar nog mee aan een studie van het Belgisch Agentschap voor Buitenlandse Handel over de benutting van de akkoorden door Belgische exporteurs.

Uit deze cijfers blijkt dat Belgische bedrijven de akkoorden relatief goed benutten. Ze hebben een preferentiële tariefbenuttingsratio van 74 procent en een invoerrechtenbesparingsratio van 77 procent. Deze cijfers zijn gelijklopend met het EU-gemiddelde van respectievelijk 75 procent en 77 procent.

3.23. Samenwerking met de Mekonglanden

Op de vraag van Maarten De Veuster over de Mekonglanden antwoordt de minister-president dat de Vlaamse Regering in 2020 besliste om als ontwikkelingspartner deel te nemen aan de werking van de Mekong River Commission (MRC) en keurde de bijbehorende financiering van 1,1 miljoen euro voor de komende vijf jaar goed.

Dit platform voor regionale samenwerking zet in op de duurzame ontwikkeling van de Mekongrivier. De technische invalshoek van de organisatie maakt het mogelijk om in te zetten op watergebonden thema's en milieuthema's waarmee Vlaanderen zich zowel in Vlaanderen als internationaal een wereldspeler kan tonen.

De deelname van Vlaanderen aan de werking van de Mekong River Commission krijgt vorm dankzij een breed partnerschap van departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid: het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Departement Omgeving, DKBZA, FIT en Flanders International Technical Agency. Deze Vlaamse partners werken samen via consensus en duiden het DKBZA aan als aanspreekpunt voor MRC.

Begin 2022 wordt een eerste inhoudelijk en financieel rapport van MRC verwacht dat een overzicht geeft van de resultaten van de ondersteuning vanuit Vlaanderen. Binnen de Vlaamse overheid werd een werkgroep opgericht, bestaande uit leden

van de betrokken beleidsdomeinen om het lidmaatschap verder op te volgen. Deze werkgroep komt enkele keren per jaar samen om afspraken te maken over de opvolging.

Na de oplevering van het eerste inhoudelijk en financieel rapport begin 2022, wil de minister-president een ontmoeting organiseren met de ambassadeurs van de oeverstaten om het Vlaamse engagement uit de doeken te doen en een event voor het Vlaamse middenveld om geïnteresseerden op de hoogte te brengen van de mogelijkheden dat dit lidmaatschap met zich mee kan brengen.

4. Tweede vragenronde

4.1. Tussenkost van Bart Tommelein

Volgens *Bart Tommelein* heeft de minister-president een duidelijke visie op het buitenlands beleid, internationaal ondernemen en de ontwikkelingssamenwerking, die zijn fractie graag ondersteunt. Vlaanderen als kleine regio op de wereldkaart kan maar sterk zijn als het openstaat voor de wijde wereld. Het is zeer goed dat Vlaanderen de opportuniteiten grijpt die samenwerking binnen en buiten Europa soms biedt.

De gevolgen van de Brexit liggen de spreker na aan het hart. De BBT stelt terecht dat een goede tenuitvoerlegging van het terugtrekkingsakkoord en van de EU- en VK-handelssamenwerkingsovereenkomst zeer belangrijk blijven voor Vlaanderen. Het nakomen van die afspraken is een belangrijke basis om op een correcte manier met elkaar handel te voeren. Bart Tommelein stelt vast dat de Britten op een creatieve manier met het afgesloten akkoord omgaan. Hoe kijkt de minister-president naar de huidige spanningen tussen de Fransen en de Britten over de visserij? Hij wil ook weten of er ondertussen meer zekerheid is voor de laatste vijf Belgische vissersvaartuigen die in oktober nog altijd wachtten op de vislicentie voor de Britse twaalfmijlszone. Wat vindt de minister-president van het feit dat het Noord-Ierse protocol, dat deel uitmaakt van het terugtrekkingsakkoord, nog niet werd uitgevoerd door de Britten en dat ze er eigenlijk het liefst van af willen? Hij vermoedt dat dat ook besproken is tijdens het laatste bezoek van de minister-president aan Schotland. Welke invloed zou dat kunnen hebben op de interne markt en wat is het standpunt van de regering ter zake? Heeft de minister-president al contact gehad met de Britse vertegenwoordigers?

In de BBT staat dat de Vlaamse Regering wil inzetten op de structurele versterking van de banden met de meer noordelijk gelegen landen in Europa, wat de spreker toejuicht. Als gewezen voorzitter van het Benelux-parlement is Bart Tommelein daar actief geweest. Het gaat niet alleen over de Scandinavische landen en Duitsland, maar ook over de Baltische staten. Het Benelux-parlement heeft zeer goede contacten met de Baltic Assembly.

De opening van een nieuwe Vlaamse diplomatieke vertegenwoordiging in Kopenhagen met als ambtsgebied Denemarken, Noorwegen, Zweden en Finland is al een sterke stap. Ook de versterking van de aanwezigheid van FIT met een technologieattaché moet in dat kader worden gezien.

De Open Vld-fractie staat achter de samenwerking met het Noorden en achter het inzetten op een alliantievorming met de noordelijke landen.

Gaat de minister-president ook inzetten op de alliantievorming met de buurlanden om de besluitvorming binnen de EU te beïnvloeden of kijkt hij daarvoor enkel naar de noordelijk gelegen landen in Europa? Volgens Bart Tommelein is het van belang om een logistieke, een economische en een culturele ruimte te maken met Nederland. Er is ook een alliantie met Nederland nodig om de besluitvorming op Europees

niveau te kunnen beïnvloeden. Hetzelfde geldt voor de andere buurlanden die een centrale as vormen voor de besluitvorming in Europa. Kan de minister-president dat bevestigen?

De Open Vld-fractie steunt volledig de aanpak ten opzichte van het Europese handelsbeleid. De WTO is cruciaal voor de handelsbetrekkingen, maar moet dringend gemoderniseerd worden. Zolang er op multilateraal niveau getalmd wordt, moet men inzetten op een daadkrachtig Europees handelsbeleid. Vlaanderen heeft dit beleid nodig en zijn fractie rekent op de minister-president om dit beleid te verdedigen tegen de protectionistische stemmen. De verwijzing naar de open strategische autonomie is ook essentieel.

De Europese akkoorden en strategieën zijn een mogelijkheid om nieuwe markten aan te boren en exportmarkten te differentiëren. Uit onderzoek blijkt dat nog te weinig kmo's en bedrijven er gebruik van maken en winst laten liggen. FIT neemt deel aan een Europees project met als doel openbare aanbestedingen in landen waarmee de EU een vrijhandelsakkoord heeft, bij kmo's te promoten. Er moet onderzocht worden waarom te weinig gebruik wordt gemaakt van de opportuniteiten die handelsakkoorden bieden, vooral voor kmo's. Hij denkt ook aan meer sensibilisering bij en ondersteuning van kmo's door digitale platformen. Hoe kunnen kmo's ertoe aangezet worden meer van de handelsakkoorden gebruik te maken? Zal de minister-president hierop inzetten?

Bart Tommelein vermeldt de derde Flanders International Economic Summit op 28 april 2022 waarbij de samenwerking binnen Vlaanderen Versnelt in de verf zal worden gezet met daarbij aandacht voor de toekomst van de internationalisering, voor de rol van de start-ups, voor digitale handel, voor een ecosysteembenadering, voor de uitdagingen van veranderende internationale waardeketens enzovoort. Kan de minister-president hierover meer duiding geven en hoe gaat hij de kmo's meer betrekken?

Vlaanderen kijkt verder dan Europa. Bart Tommelein verwijst naar het bezoek van de minister-president aan de expo in Dubai. Welke opportuniteiten ziet de minister-president, dankzij de expo in Dubai, voor Vlaanderen buiten Europa? Was er interesse voor de Vlaamse Digital Tech, Climate Tech en Health Tech? Waren er landen of regio's waarmee de komende jaren daarover partnerships afgesloten kunnen worden?

Het Europese kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen wordt door de diensten nauw opgevolgd. Is dat geen vreemde bewoording aangezien de Europese verordening van 19 maart 2019 op 11 oktober in werking is getreden?

België heeft nog geen nationaal screeningsmechanisme opgezet. De besprekingen over het opzetten van een interfederaal mechanisme lopen nog steeds. Zijn fractie betreurt dat en vindt dat dat afbreuk doet aan het investeringsklimaat dat men wil ondersteunen, zeker in de wetenschap dat achttien lidstaten al zo'n instrument hebben opgezet. Ondernemingen mogen niet onderworpen worden aan te veel administratieve formaliteiten en de doorlooptijden van de screeningsprocedures mogen niet te lang zijn. Bart Tommelein wil graag een stand van zaken van de interfederale gesprekken over het nationale screeningsmechanisme.

4.2. Tussenkost van Joris Nachtergaele

Joris Nachtergaele stelt vast dat de minister-president een aantal bezoeken afgelegd heeft (Baskenland, Catalonië, Schotland). De samenwerking met dergelijke sterke deelstaten is voor Vlaanderen belangrijk. Vlaanderen moet een pioniersrol

opnemen om het subsidiariteitsbeginsel en het recht op zelfbeschikking op de Europese agenda te blijven zetten.

Hij spreekt zijn sympathie uit voor VLEVA. De verbinding met het Europese niveau blijft cruciaal voor het middenveld, de economische spelers en ook voor de lokale besturen. Vaak hebben de steden en gemeenten niet de mankracht om de Europese subsidiekansen te volgen en misloopt men een en ander. Maximaal rendement met de subsidiekanalen halen, is een van de belangrijke doelen voor VLEVA.

De spreker steunt de suggestie om de resultaten van Deloitte in de commissie te bespreken. Hij is ook benieuwd naar het nieuwe samenwerkingsakkoord met VLEVA.

Op het geopolitieke toneel zijn het woelige tijden. Voor een kleine regio als Vlaanderen is het geen evidentie om een buitenlands beleid te voeren dat weegt op het Europese en internationale niveau. De minister-president heeft zijn standpunten met kracht verdedigd in zijn contacten met de leiders van China of Hongarije. Joris Nachtergaele wil een lans breken om de kritische stem van Vlaanderen op het Europese niveau te blijven vertolken, zeker als het gaat om mensenrechten.

4.3. Tussenkost van Staf Aerts

Staf Aerts verwijst naar het rapport 'Onder de radar. Doorvoer van militaire goederen: van vergunnen tot controleren' (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 61), het rapport over wapenhandel dat het Vlaams Vredesinstituut op 16 november in de commissie toegelicht heeft. Hoewel Vlaanderen op het gebied van transparantie heel goed scoort, blijft er toch nog heel wat onder radar als het over de doorvoer van wapens gaat.

De Dienst Controle Strategische Goederen zou wel eens 'ondervoorzien' kunnen zijn wat de mensen en capaciteit betreft, om zijn verplichtingen na te kunnen komen. In de budgetten is dat probleem niet zichtbaar. Het rapport is inderdaad later dan de begroting gepubliceerd, maar de uitdagingen zijn al langer bekend. Is de minister-president alsnog van plan de budgetten bij te sturen?

In de budgetten wordt sterk ingezet op internationale handel en er is een onevenwicht met ontwikkelingssamenwerking. *Staf Aerts* vraagt niet om de inspanningen op internationale handel terug te schroeven, maar wel om die van ontwikkelingssamenwerking op te schroeven. Er zijn nog heel wat uitdagingen, zeker als het gaat om de lopende programma's van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking die het afgelopen jaar vertragingen hebben opgelopen als gevolg van de pandemie. Op dit moment zijn de vooruitzichten voor 2022 nog onzeker, maar tegelijkertijd is de hulp meer dan ooit nodig. Worden er, naast het doneren van vaccins, nog extra acties ondernomen naar aanleiding van COVID-19 voor de ontwikkelingssamenwerking? Het lid zou graag de visie van de minister-president kennen.

4.4. Tussenkost van Emmily Talpe

In 2024 neemt België het voorzitterschap van de Europese Raad waar en Vlaanderen zal dat voorzitterschap mee vormgeven. *Emmily Talpe* vraagt of de minister-president kan aangeven welke onderwerpen daar op de agenda kunnen komen, uiteraard in overleg met de federale entiteiten.

Marokko wordt een nieuw partnerland. Is er al een zicht op welke concrete projecten worden geïnitieerd, wat er gefinancierd wordt en op welke thema's de focus komt te liggen?

De samenwerking met Zuid-Afrika wordt geheroriënteerd van ontwikkelingssamenwerking naar een politiek-economische en diplomatieke samenwerking. Zijn er ook plannen voor Malawi en Mozambique om de samenwerking anders aan te pakken?

Emmily Talpe hoopt dat iemand in de commissie toelichting komt geven bij de module mensenrechten voor de diplomatieke vertegenwoordigers.

Kan de minister-president al een tipje van de sluier oplichten over de eerste vereenvoudigingsagenda van de Vlaamse Regering die binnenkort wordt gepubliceerd?

Het beleidsveld Rampenschade is zeker actueel, gezien de gebeurtenissen in het zuiden van het land. Ze is blij met de intentie van de minister-president om het proces van indiening en de verwerking van schadedossiers efficiënt te laten verlopen.

Ze vraagt of het mogelijk is om in de commissie het inhoudelijke debat over de position papers te voeren, eventueel samen met andere commissies.

De samenwerking met de buurlanden wordt geïntensifieerd. Hoe verloopt de bilaterale samenwerking met Luxemburg?

In de lijst van internationale organisaties wordt de United Nations World Tourism Organisation niet opgenomen. Het lid vindt het wel belangrijk dat er aandacht wordt gegeven aan de opportuniteiten van Vlaanderen.

4.5. Tussenkomen van Johan Deckmyn

Johan Deckmyn stelt vast dat de minister-president inzet op de relance na corona. Aangezien de pandemie nog volop woedt, zijn er toch wat vraagtekens te plaatsen bij de uitrol van de relance in 2022.

De minister-president wil ook inzetten op samenwerking met sterke regio's, wat de Vlaams Belangfractie steunt. Maar Vlaanderen moet nog sterker gepositioneerd worden als deelstaat in Europa, met verdragsrecht en bevoegdheden die die van andere sterke regio's in Europa overstijgen.

Bij de voorbereiding van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2024 dient de gelegenheid zich aan. Maar ook binnen de Conferentie over de Toekomst van Europa dient men de unieke positie van Vlaanderen binnen Europa verder te beklemtonen. In dat kader moet er een sterkere samenwerking met Nederland zijn op internationaal vlak, zeker binnen de Europese Unie. Uit hoorzittingen in deze commissie blijkt dat Vlaamse diplomaten al daarop inzetten. Dat is belangrijk, zeker gezien de Brexit en het verdwijnen van het VK als strategische partner voor Nederland, wat maakt dat Nederland op zoek is naar nieuwe partners in een naar een nieuw evenwicht zoekend Europa.

Wat het verleggen van de blik van Vlaanderen naar Scandinavië en het Noorden betreft, vraagt hij in welke mate er al nagedacht is om IJsland te betrekken.

Johan Deckmyn is blij dat de minister-president prioriteit wil maken van de herziening van de samenwerkingsakkoorden van 1994, maar 'the proof of the pudding is in the eating'. Hij weet dat er ook andere partijen nodig zijn om in dit dossier vordering te maken, maar het wordt tijd dat men op tafel slaat.

De Brexit blijft ook een groot aandachtspunt, waaraan ook in voorliggende documenten veel aandacht wordt besteed. Vlaanderen kwam als een van de grotere

gedupeerden uit het Brexitverhaal. Binnen het terugtrekkingsakkoord werden enkele financiële Europese tegemoetkomingen op een negatieve manier voor Vlaanderen bijgestuurd.

De minister-president engageert zich om zich in te zetten om de bilaterale relaties met het VK te versterken. Dat is in de huidige context niet evident en het is zeker nodig dat er hiervoor middelen vanuit het relanceplan worden voorzien.

De ambitie om de top vijf te halen van innovatieve regio's in Europa is een gezonde ambitie. De Vlaamse technologie mag zeker gezien worden. Er zijn veel Vlaamse spelers en clusters die hierbij gestimuleerd kunnen worden. Vlaanderen kan met zijn knowhow en industrie trouwens een belangrijke rol spelen in de energietransitie, bijvoorbeeld in de problematiek rond waterstof.

De samenwerking met Zuid-Afrika wordt geheroriënteerd van ontwikkelingssamenwerking naar een politiek-economische en een diplomatieke samenwerking. Naar aanleiding van de vragen die Johan Deckmyn hierover in het verleden stelde, gaf de minister-president aan dat de vrijgekomen middelen voor ontwikkelingssamenwerking zouden worden gebruikt voor initiatieven in Noord-Afrika, in het bijzonder gerelateerd aan het tegengaan van verdere migratie vanuit het noorden van Afrika. De Vlaamse Regering heeft de intentie uitgesproken om een samenwerking met Marokko uit te bouwen als nieuw partnerland, wat vertaald wordt in de financiering van een aantal pilootprojecten in 2022. Worden die projecten gericht op migratie?

In de beleidsdocumenten staat dat de doelstelling is om structurele armoede en ongelijkheid te verminderen en bij te dragen tot duurzame ontwikkelingsdoelen als grondoorzaken van migratie. Volgens Johan Deckmyn is het naïef om er vanuit te gaan dat de beperkte Vlaamse ontwikkelingsmiddelen en enkele pilootprojecten erin zullen slagen om een grondige impact te creëren op de migratiestromen vanuit Noord-Afrika in het algemeen, en vanuit Marokko in het bijzonder. Hoe ziet de minister-president dat?

Vlaanderen draagt jaarlijks 14,5 miljoen euro bij aan de Belgische doelstelling voor de internationale klimaatfinanciering, een bedrag dat de komende periode zal toenemen. Vlaams Belang heeft fundamentele bezwaren bij deze specifieke vorm van ontwikkelingssamenwerking. Vaak is het immers compleet onmogelijk om de resultaten van bepaalde projecten te verifiëren.

Vlaams Belang steunt het versterken van Vlaanderen op het internationale toneel. In dit kader is de aandacht die men besteedt aan de vorming van de huidige en toekomstige diplomatieke vertegenwoordigers een goede zaak. Zij zijn immers – letterlijk – het gezicht van Vlaanderen in de wereld.

5. Antwoorden van minister-president Jan Jambon

De *minister-president* antwoordt op de vraag van Bart Tommelein over de Brexit dat het uitgangspunt is 'pacta sunt servanda'. Het akkoord tussen de EU en het VK is een verdedigbaar akkoord dat naar de letter en de geest uitgevoerd moet worden. Een wijziging kan alleen in consensus tussen de contracterende partijen. Het Iers protocol ligt zeer gevoelig en volgens de minister-president is het niet mogelijk om dat eenzijdig te wijzigen. Hij wil niet aan het broze evenwicht raken. Wat de spanningen betreft, geeft hij aan dat men bij onenigheid moet terugvallen op het akkoord.

Niet alle problemen met de visserij zijn effectief opgelost, maar de discussie evolueert positief. Vlaanderen streeft naar een onderhandelde oplossing voor de vijf vissersboten en dat lijkt te lukken. Zowel Frankrijk als Vlaanderen heeft problemen

met de visserijlicenties, maar Vlaanderen merkt enige welwillendheid aan de Britse zijde ten aanzien van Vlaanderen.

Bart Tommelein breekt een lans voor de Baltische staten in het kader van de Noordstrategie. De minister-president is van mening dat Vlaanderen met de Baltische staten een alliantie kan voeren en hoeft dus niet overtuigd te worden.

De invloed op de Europese besluitvorming is door meerdere parlementsleden aangehaald. Samen met Nederland en de noordelijke landen kan men een meer Vlaamse kijk op de EU verdedigen en ondersteunen. Hij bevestigt de bestaande assen.

Voor de vrijhandelsakkoorden verwijst hij naar de BBT waarin staat dat hij een voorstander is van het sluiten van vrijhandelsakkoorden. De kmo's betrekken, wordt een opdracht voor FIT.

Of er op de wereldexpo regio's naar Vlaanderen hebben gekeken? De minister-president uit zijn ontgoocheling over de inrichting van het Belgische paviljoen. De inhoudelijke invulling was ondermaats. Hij zal daarover contact opnemen met Bel-Expo. De manier waarop Vlaanderen als regio daar neergezet is, is weinig inspirerend. Dat moet in de toekomst op een totaal andere manier aangepakt worden. Mensen uit het bedrijfsleven hebben dat bevestigd.

De minister-president merkt op dat er zich in de Verenigde Arabische Emiraten heel wat zakelijke opportuniteiten voordoen voor Vlaamse bedrijven, vooral in het kader van sustainability. Er zijn ook al veel Vlaamse bedrijven aanwezig met opmerkelijke projecten.

Het Belgische screeningsmechanisme voor buitenlandse investeringen heeft veel te lang geduurd. Van in het begin heeft Vlaanderen een nationaal samenwerkingsakkoord tussen de deelstaten bepleit. Het heeft lang geduurd om de federale overheid daarvan te overtuigen en uiteindelijk was er een uitspraak van de Raad van State daarover. Vlaanderen had verder nog een aantal bezorgdheden in het kader van het nationaal screeningsmechanisme, namelijk dat regio's geen vetorecht mogen hebben in een andere regio; de bewaking van de strategische veiligheid is nog een federale bevoegdheid. Dus omwille van strategische redenen of veiligheidsredenen kan men een investering tegenhouden. Dat is geen probleem, dat verloopt tussen het federale niveau en de regio waar de investering zou plaatsvinden. Wat evenwel niet kan, is dat Vlaanderen bijvoorbeeld een geplande investering in Wallonië zou kunnen tegenhouden omdat het die zelf niet binnengehaald heeft. Dat geldt ook vice versa. Op dit ogenblik is er een politiek akkoord. De inmenging van een gewest in een ander gewest is niet aan de orde. Het federale niveau kan alleen een investering tegenhouden als er goede redenen voor zijn zoals nationale veiligheid en strategische waarde. Er moet daarover consensus zijn tussen de federale overheid en het gewest in kwestie. Als verantwoordelijk beleidsuitvoerder wil hij ook geen investering aantrekken die een strategisch risico of veiligheidsrisico inhoudt.

Er is dus een akkoord over de grote lijnen van het samenwerkingsakkoord en nu kan het samenwerkingsakkoord snel afgesloten worden.

Er komen geen extra middelen voor de DCSG geeft de minister-president als antwoord op de vraag van Staf Aerts. Inzake ontwikkelingssamenwerking vindt de minister-president dat er eindelijk werk gemaakt moet worden van de volledige overheveling van de bevoegdheid Ontwikkelingssamenwerking, samen met de budgetten zodat de programma's opgeschroefd kunnen worden.

Vlaanderen heeft al regelmatig vaccins gedoneerd aan het COVAX-programma en dat wordt voortgezet.

De minister-president bevestigt aan Emmily Talpe dat het evident is dat de voorbereiding van het voorzitterschap van de Europese Raad in overleg met het parlement verloopt.

Zowel Emmily Talpe als Johan Deckmyn vroeg naar een stand van zaken over het partnerschap met Marokko. Er wordt onderhandeld over de concrete projecten in Marokko. Het kader is bescheiden met de beperkte middelen, maar die projecten kunnen soms wel het verschil maken zoals in Mozambique of Malawi. Het partnerschap moet passen in de betrachting om de migratiestromen tegen te gaan. De minister-president beseft ook wel dat Vlaanderen dat probleem niet kan oplossen, maar wat er gebeurt, moet de zaak wel vooruithelpen.

De samenwerking van Vlaanderen met Malawi en Mozambique verloopt in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Voor Zuid-Afrika is dat niet meer het geval. Zuid-Afrika is die status ontgroeid.

Voor de rampenschade verwijst de minister-president naar zijn uitgebreide antwoord in de commissie Financiën.

Als Luxemburg ontbreekt in de lijst van samenwerking met de buurlanden, is dat een vergetelheid. Vlaanderen voert gesprekken met Luxemburg om de bilaterale samenwerking verder op te drijven. In het kader van de BLEU zijn er ook net akkoorden met Luxemburg gesloten.

De minister-president zegt dat de UNWTO wel degelijk belangrijk is voor Vlaanderen. Er zijn vijftien organisaties geselecteerd die DKBUZA en de diplomatiek vertegenwoordiger moesten opvolgen, en UNWTO staat in die selectie.

De minister-president verzekert dat hij in elk buitenlands contact de unieke situatie van de Belgische deelstaten 'in foro interno, in foro externo' kenbaar maakt. Hij stelt vast dat weinigen daarvan goed op de hoogte zijn en voor hem is het dan ook belangrijk de unieke situatie uit te leggen telkens als de gelegenheid zich aandient. Hij verwijst naar zijn toespraak die hij op het colloquium van VLEVA van 23 november ter voorbereiding van de toekomstconferentie van Europa, gegeven heeft en waarin hij een pleidooi gehouden heeft voor de plaats van de Belgische deelstaten in de Europese besluitvorming. In de Conferentie over de Toekomst van Europa brengt hij dat ook te gepasten tijde ter sprake.

De samenwerking met Nederland kan nooit sterk genoeg zijn. Volgens de minister-president doet Vlaanderen al het mogelijke voor een goede samenwerking met Nederland. Dat is ook wederzijds. Uiteraard wacht men nu op de nieuwe regeringsvorming in Nederland. Zodra de nieuwe Nederlandse minister-president aan de slag gaat, wordt de draad weer opgenomen.

IJsland wordt opgenomen in de Noordstrategie. Op dit moment heeft de minister-president Zweden en Denemarken bezocht, Noorwegen en Finland staan op de planning voor volgend jaar. Daarna gaat hij bekijken hoe IJsland het best benaderd kan worden, maar op dit moment ligt de prioriteit bij de grotere landen.

De samenwerkingsakkoorden van 1994 zijn een aberratie. Het is moeilijk om het front in beweging te krijgen. De minister-president heeft een strategie voor ogen die hij uiteraard niet publiek kan maken, maar de parlementsleden mogen hem op de samenwerkingsakkoorden van 1994 blijven aanspreken.

Dat Vlaanderen de grotere gedupeerde van de Brexit is, kan hij niet ontkennen maar er is een Brexitakkoord. Een no-deal zou desastreus geweest zijn. Het is goed dat er een deal is. Hij beseft dat die deal niet ideaal is, maar die heeft Vlaanderen wel voor grotere rampspoed behoed. Alles is nog niet rond. Per 1 januari en per 1 september 2022 komen er nieuwe controles waardoor er extra barrières ontstaan.

Vlaanderen werkt aan de bilaterale relatie met het VK. De diplomatie van het VK geeft nu eerst prioriteit aan de andere lidstaten van de EU en hij stelt met spijt vast dat ondanks 'in foro interno, in foro externo' Vlaanderen niet de eerste prioriteit van het VK is.

De minister-president vult aan dat hij op 22 november in Schotland een goed gesprek gehad heeft over Erasmus met de universiteit van Edinburgh.

5.1. Tussenkomsst van Bart Tommelein

Bart Tommelein stelt vast dat de ervaring van de minister-president op de expo in Dubai hem hoog zit, namelijk dat de Vlaamse expertise niet op de juiste manier naar voren werd gebracht. De Vlaamse Digital Tech, High Tech, Climate Tech zijn toonaangevend in de wereld. Zo'n expo kan het verschil maken en ervoor zorgen dat je partners vindt om dat verder uit te bouwen.

Er is een doorbraak in de screening van de buitenlandse investeringen en hij hoopt dat er op het volgende Overlegcomité een akkoord is.

II. Toerisme

1. Toelichting door minister Zuhal Demir

Minister *Zuhal Demir* zegt dat de voorbije twee jaren volledig in het teken stonden van de COVID-19-pandemie, de impact ervan op de toeristische sector, en de maatregelen die de Vlaamse overheid genomen heeft om deze impact op te vangen.

Ze zal de voornaamste krachtlijnen van de BBT toelichten. Dé prioriteit in 2022 is het ondersteunen van de relance van de toeristische sector. Voor dat relancebeleid heeft ze 150 miljoen euro extra ter beschikking. De coronacrisis heeft diepe wonden geslagen. Samen met het reguliere investeringsbudget van Toerisme Vlaanderen is er zo'n 218 miljoen euro ter beschikking om de ondernemers te ondersteunen en om de steden, de natuur en het erfgoed nog aantrekkelijker te maken voor de bezoekers, toeristen en bewoners.

1.1. De beleidsmakers en de toeristische actoren actief ondersteunen

De beleidsmakers en actoren in het toerisme worden op vier manieren ondersteund: door een focus op kwaliteit, een kennisgedreven aanpak, actief samen te werken met andere beleidsdomeinen en de netwerkbenadering.

1.1.1. Focus op kwaliteit

In 2022 ligt de focus op organisaties met een gidsenwerking, onthaalcentra, logies en toeristische attracties en musea. Het Logiesdecreet wordt naar aanleiding van de evaluatie ervan herzien. De uitvoeringsbesluiten van het Logiesdecreet worden geactualiseerd en aangepast. De erkenning en investeringssubsidies van de jeugdverblijven worden ingekanteld in het Logiesdecreet en het Toerisme voor Allen-decreet wordt opgeheven. In 2022 zullen de logies een beroep kunnen doen op

een logiespremie voor hun investeringen in familievriendelijkheid, toegankelijkheid of in camperplaatsen. De jeugdverblijven kunnen ook een ondersteuning krijgen om de kwaliteit en veiligheid te verhogen en meer specifiek voor werken met betrekking tot brandveiligheid en kindvriendelijkheid, en moderniseringswerken. Daarvoor trekt minister Zuhail Demir in 2022 de nodige budgetten uit. Er is een verhoging van 2 miljoen euro die in 2022 en 2023 wordt ingevoerd om ook (ver)nieuwbouw mogelijk te maken.

Via vorming wil minister Zuhail Demir in 2022 minstens 25 experiencemanagers klaarstomen die ingezet kunnen worden waar nodig.

Voor de camperplaatsen wordt ook een premie voorzien. Heel veel mensen zoeken camperplaatsen. Er is een tekort, zeker in de zomer. De minister krijgt vaak de vraag van mensen die plaatsen willen aanbieden, maar aanlopen tegen regels om plaatsen te voorzien. Daarom moet er volgens haar een overleg komen met de lokale besturen. Elk lokaal bestuur heeft eigen regels, wat het voor de ondernemers moeilijk maakt om camperplaatsen te realiseren.

Ze wil het probleem het komende jaar vanuit ruimtelijke ordening goed gaan bekijken. Het heeft geen zin om premies te geven aan ondernemers die vervolgens niet aan de slag kunnen door de regels. Haar kabinet en Toerisme Vlaanderen krijgen de opdracht om na te gaan hoe de drempels weggenomen kunnen worden.

1.1.2. Kennisgedreven aanpak

De minister wil kennisgedreven werken. In 2022 wordt onder meer het meetkader van florerende bestemmingen verder in de praktijk gebracht en wordt het onderzoek naar het profiel van de toerist in de kunststeden opgestart.

1.1.3. Actief samenwerken met andere beleidsdomeinen

Minister Zuhail Demir wil met andere beleidsdomeinen samenwerken het komende jaar, met Onroerend Erfgoed, Natuur en Bos, de lokale economie enzovoort.

1.1.4. Netwerkbenadering

De toeristische sector is een netwerk waarin de Vlaamse overheid en meer specifiek Toerisme Vlaanderen zich beweegt en waarin het moet kunnen samenwerken met diverse actoren om zijn doelstellingen te bereiken. Via de website, de nieuwsbrief, hybride netwerkmomenten enzovoort, werkt Toerisme Vlaanderen eraan om zijn doelen en acties voor de Vlaamse partners en beleidsmakers bekend te maken, zodat interessante beleidsinformatie doorstroomt naar de ondernemers en de opportuniteiten om samen te werken bekend zijn.

1.2. Toeristische troeven ontwikkelen en promoten

Een tweede belangrijke doelstelling is het ontwikkelen en promoten van de toeristische troeven. De minister focust daarvoor op een vijftal thematische verhaallijnen, die ondertussen bij iedereen bekend zijn.

Het gaat hier zowel over de ontwikkeling als over de promotie van deze verhaallijnen. Voor sommige verhaallijnen ligt de nadruk nog op ontwikkeling, terwijl bij andere de nadruk meer op promotie ligt.

De ontwikkeling van de troeven van Vlaanderen gebeurt door investeringen, en ook door het samenbrengen en coördineren van individuele aanbodselementen tot sterke verhaallijnen, door de betrokken actoren in de sector te ondersteunen, en door het opzetten van kwaliteitstrajecten.

In 2022 liggen de klemtonen voor de aanbodsontwikkeling- en ondersteuning op:

- Het opmaken van de herbestemmingsplannen en hun projectprogramma voor de pilootprojecten het Rubenskasteel, het Kasteel van Poeke, het kasteel van Leut, de Abdij Sint-Godelieve in Brugge en de Abdijsite Herkenrode in Hasselt. Dat gebeurt samen met de lokale besturen en met een aantal partners zoals de kerkgemeenschappen als het gaat over de abdijen. Leidraad bij de opmaak van deze plannen zijn de principes van Reizen naar Morgen.
- Het vormgeven van het pilootproject Centrum De Ronde.
- Het uitwerken van het projectplan van het pilootproject Vlaams Culinaire Centrum.
- Het ondersteunen van de kandidaten Nationale Parken en Landschapsparken in het doorlopen van het begeleidingstraject, zodat alle voorbereidingen gemaakt zijn en de erkenning begin 2023 een feit is. Het is de bedoeling om die parken mee te nemen in het toeristische promotiebeleid, zoals dat ook in andere landen gebeurt.
- Het voortzetten van alles wat met meetinglocaties te maken heeft. Meetinglocaties die een begeleidingstraject succesvol afronden, krijgen van Toerisme Vlaanderen het keurmerk Flanders Heritage Venues.
- Het inzetten op de ondersteuning van congresseren in Vlaanderen (nieuwe congressen door COVID-19).

Daarnaast worden er begin 2022 verschillende projectoproepen gelanceerd. Met die oproepen wil minister Zuhair Demir de sector zuurstof geven om investeringen te doen. Er zijn subsidieoproepen voor:

- Natuur (vooral plattelands- en natuurtoerisme)
- Vlaamse Meesters
- Bierbelevingen
- Vlaamse producten
- Cycling en fietsen
- Digitale sprong in meetinglocaties.

Voor het vrijetijdstoerisme wordt 2022 een belangrijk jaar om de potentiële toeristen te overtuigen om opnieuw naar Vlaanderen te komen. Daarvoor voert Toerisme Vlaanderen promotie voor diverse verhaallijnen:

- In 2022 zal het KMSKA na meer dan tien jaar opnieuw de deuren openen: het uitgelezen moment om de Vlaamse Meesters internationaal opnieuw onder de aandacht te brengen. Toerisme Vlaanderen neemt de lead in de internationale promotie van het museum als 'home of the Flemish Masters', met onder andere een globale online campagne, verschillende partnerships, internationale pers- en tradereizen en events die aansluiten bij de 'association'-werking. EventFlanders ondersteunt mee deze opening.
- De plantentuin in Meise heeft de laatste jaren, mede dankzij de steun vanuit Toerisme, enorme stappen vooruitgezet. Het afgelopen jaar heeft Toerisme Vlaanderen samen met de plantentuin aan de internationale positionering gewerkt en een communicatieplan uitgewerkt. In 2022 wordt de internationale campagne uitgerold en starten de acties voor de afgebakende doelgroepen.
- Minister Zuhair Demir wil Vlaanderen ook als recreatieve fietsbestemming meer in de kijker zetten. De icoonfietsroutes zijn uitgerold. Er wordt hard gewerkt aan een nieuwe attractieve website voor een internationaal doelpubliek. Om de icoonfietsroutes te lanceren, voert Toerisme Vlaanderen een multimarket campagne in 2022 met enkele partners en ontwikkelt het internationale persreizen om het product beter te leren kennen.
- Ook culinair zet Toerisme Vlaanderen Vlaanderen in de markt: enerzijds via verschillende food events, anderzijds via de Belgian Beer Week om internationaal met de Vlaamse bierpartners uit te pakken. Er komen ook masterclasses met Vlaamse brouwers op allerlei bierevents in het buitenland.

Naast de inspanningen voor de vrijetijdstoerist, is er ook voldoende aandacht voor congresstoerisme. In 2022 wordt de associatievisie 2.0 uitgerold in Vlaanderen. Die visie wordt uitgewerkt op basis van een strategische oefening die verfijning brengt in de doelstellingen. Toerisme Vlaanderen gaat aan de slag met de inzichten uit het meeting- en congresonderzoek, de huidige context na covid en optimaliseert de congreswerking met actuele en nieuwe stakeholders in Vlaanderen.

Toerisme Vlaanderen trekt congressen van internationale verenigingen (associations) naar Vlaanderen die inhoudelijk aansluiten op de toeristische thema's of de transitieprioriteiten van de visie 2050. De voorwaarde is dat die congressen een positieve langetermijnpact creëren voor de bezoeker, de bewoner, de plek en de ondernemer. Dat gebeurt door Vlaanderen op de kaart te zetten als een baanbrekende en innovatieve congres- en eventregio. In 2022 is er ook extra aandacht voor de opening van het Bruges Meeting & Convention Center, gepland begin 2022, wat Toerisme Vlaanderen dan ook promotioneel ondersteunt.

Congressen vinden nu nog te vaak plaats in een soort bubbel, bijna naast de gaststad in plaats van erin. Dat moet veranderen zodat congressen in Vlaanderen unieke ervaringen worden met herinneringen die ver buiten de congresmuren dragen. Toerisme Vlaanderen slaat hierbij bruggen naar het Vlaamse rijke erfgoed, de Vlaamse toeristische thema's en legt linken met domeinen als circulaire economie, energie en klimaat, samenleven, mobiliteit, levenslang leren en industrie 4.0.

1.3. Iedereen verdient vakantie en inzetten op toegankelijkheid

Minister Zuhail Demir blijft inzetten op 'Iedereen verdient vakantie'. Er wordt samengewerkt met Inter voor de labels (het A-label of A+-label en het M-label en M+-label voor congressen).

Specifiek voor mensen die een vakantiedrempel niet zelf kunnen overwinnen (door armoede, zorgnood, beperking enzovoort) bouwde Toerisme Vlaanderen de voorbije jaren het netwerk Iedereen verdient vakantie uit van meer dan 2000 organisaties en ondernemers in Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen neemt binnen dit netwerk de rol op van facilitator. In 2022 liggen de klemtonen op:

- Het optimaliseren van de dienstverlening van Vakantieschakel. Vakantieschakel is het online samenwerkings- en boekingsplatform van het netwerk Iedereen verdient vakantie.
- Het verhogen van de toeleiding van rechthebbenden naar het aanbod sociaal tarief. Momenteel worden er jaarlijks 150.000 mensen naar een vakantie toegeleid, maar de vraag ligt veel hoger, zoals ook de covidcrisis duidelijk heeft gemaakt.
- Het verder professionaliseren van de Rap op Stapkantoren. Dat zijn kantoren die op lokaal niveau mensen toeleiden naar het aanbod van het netwerk Iedereen verdient vakantie.

In 2022 wordt het decreet Iedereen verdient vakantie gewijzigd, zodat het vanaf 1 januari 2023 in werking kan treden. Hierdoor is 2022 een laatste overgangsjaar. De minister lanceert de oproep voor werkingssubsidies voor sociaal-toeristische verenigingen binnen het kader van het decreet Toerisme voor Allen. Daarnaast zal ze ook een projectoproep lanceren voor innovatieve projecten die drempels wegwerken binnen de vakantiecycle.

Minister Zuhail Demir wil ook inzetten op een duurzaam toeristisch beleid. In 2019 werd de Global Destination Sustainability Index bepaald voor Vlaanderen en de kunststeden. Die index meet aan de hand van indicatoren de duurzaamheid van een bestemming. Op basis van die index werden voor Vlaanderen knelpunten op het vlak van duurzaamheid gedetecteerd. In 2022 maakt het agentschap Toerisme Vlaanderen een duurzaamheidsplan op met concrete doelen, onder meer op

ecologisch vlak. In 2022 zal Toerisme Vlaanderen een gedeelte van het eigen patrimonium onderwerpen aan energiescans om te kijken welke stappen er gezet moeten worden.

Minister Zuhail Demir wil dat Vlaanderen een familievriendelijke bestemming is. Dat wordt ondersteund door de logiespremies van Toerisme Vlaanderen voor familievriendelijkheid. Ook zet ze verder in op jeugdtoerisme.

1.4. Verdere uitbouw van een topevenementenbeleid

Tot slot blijft minister Zuhail Demir inzetten op topevenementen als motor van het toeristische beleid. Dergelijke evenementen worden vaak getrokken door de minister van Cultuur of van Sport. Toerisme Vlaanderen en EventFlanders spelen een ondersteunende rol daarin.

EventFlanders is binnen de Vlaamse overheid de cel die dit topevenementenbeleid uitbouwt via het aantrekken en/of ondersteunen van nieuwe en bestaande topevenementen die een meerwaarde kunnen realiseren. Concreet ondersteunt EventFlanders in 2022 de volgende topevenementen: WK 3X3 Basketbal, de European Open en de heropening van het KMSKA.

Met de eventvisie 2.0 vertaalt de beleidsdomeinoverschrijdende werking van EventFlanders zich gradueel ook in het type evenementen dat het kan ondersteunen. Daarbij tekenen zich vier thematische lijnen af, die bij uitstek cross-overs toelaten tussen cultuur, sport en toerisme: Kunsten en Erfgoed, Innovatie, Urban en Groeitrajecten.

In 2022 worden de voorbereidingen getroffen voor de events die de komende jaren op de projectlijst staan. Concreet gaat het over Bouts (2023), de Topstuktentoonstelling (2023-24), het WK Breakdance (2023) enzovoort.

Na het opleveren van een studie over het voortraject voor Technologie en Innovatie bekijkt men de haalbaarheid om het event in 2023 of 2024 in Vlaanderen te organiseren. Het partnershipmodel en de inhoudelijke eventexpertise van EventFlanders vormen een meerwaarde als regisseur van een dergelijk topevenement.

2. Eerste vragenronde

2.1. Tussenkoms van Steve Vandenberghe

Volgens *Steve Vandenberghe* kan het debat over de camperplaatsen het best met alle kustburgemeesters samen gevoerd worden. Men kan dan samen bekijken wat er moet gebeuren om extra camperplaatsen te realiseren. Hij zal dat punt alvast meenemen naar het kustburgemeestersoverleg.

De kust is een belangrijke werkgever. Hij wil de aandacht vestigen op het feit dat de kust blijvend de nodige aandacht verdient. Er moeten voldoende middelen naar de kust gaan, ook voor nationale en internationale promotie. Ook de kust heeft de afgelopen twee jaar immers grote klappen gekregen door corona.

Steve Vandenberghe is blij dat minister Zuhail Demir aandacht heeft voor Iedereen verdient vakantie. Sociaal toerisme is een belangrijk item en als gevolg van corona zullen meer en meer mensen er gebruik van moeten maken. Dat punt moet in deze commissie bewaakt worden.

In de BBT wordt het begeleidingstraject toeristische kampeerbeleving op terrein-gebonden logies genoemd, dat gestart is in 2020. Naar aanleiding van corona zette de minister ook in op alternatieve vormen van kamperen, niet terrein-gebonden en

zelfs grenzend aan wildkamperen, wat leidde tot enige ongerustheid bij de professionele kampeersector. Hij wil weten hoe de minister deze initiatieven evalueert en of dit ook meegenomen kan worden naar het kustburgemeestersoverleg zodat er afgestemd kan worden.

In de BBT staat ook dat de minister via vorming in 2022 minstens 25 experience-managers wil klaarstomen voor de duurzame inbedding van het kwaliteits- en belevingsmanagement in hun museum of attractie. Hoe zal de rekrutering en vorming van deze experiencemanagers verlopen en wat is de finaliteit van deze vorming? Is dit een erkende vorming en heeft deze ook impact op de verloning?

Verder wordt voor de zorgvakantieverblijven een begeleidingstraject op maat uitgewerkt met het oog op professionalisering en rendabiliteit. Steve Vandenberghe wil weten wat de concrete timing en inhoud van dit begeleidingstraject is.

Voor de gidsenwerking worden een trainingsprogramma en een opleidingstool ontwikkeld met het oog op de kwaliteitsopschaling van de gidsenwerking voor religieus erfgoed. Kan de minister de timing aangeven en haar keuze voor religieus erfgoed duiden?

In navolging van de visie Reizen naar Morgen wordt in 2022 een netwerk Reizen naar Morgen opgebouwd, leest hij in de BBT. Dat netwerk moet mensen en organisaties in binnen- en buitenland inspireren en activeren om bij te dragen aan florierende bestemmingen. Er worden partners aangetrokken om deel uit te maken van dit netwerk om zowel ondernemers, bezoekers en bewoners te inspireren en te laten meewerken aan de florierende bestemmingen. Hij vraagt zich af wat hij zich concreet moet voorstellen bij dit netwerk. Gaat het om netwerkevents of eerder om een digitaal netwerk? Wie zal dit netwerk begeleiden om ervoor te zorgen dat één plus één meer wordt dan twee?

De Vooruitfractie kijkt met een kritische blik naar de werking van het agentschap Toerisme Vlaanderen. Ludwig Vandenhove heeft daarover zowel naar aanleiding van de reorganisatie als de algemene werking al een reeks vragen gesteld. Een van de grote bezorgdheden is de hyperprojectmatige aanpak en financiering die voor frustratie zorgen bij het personeel. Enige flexibiliteit qua financiering is noodzakelijk om te kunnen inspelen op opportuniteiten, maar een langetermijnvisie en volgehouden beleidsmatige en budgettaire keuzes zijn toch ook belangrijk. Zijn fractie blijft daarvoor aandacht vragen. Tot slot herhaalt Steve Vandenberghe zijn oproep om blijvend aandacht voor de kust te hebben.

2.2. Tussenkoms van Emmily Talpe

Emmily Talpe zegt dat 2021 niet evident was en 2022 er ook niet veelbelovend uitziet voor het toerisme. Er is al vaak over relance gesproken, maar men loopt telkens tegen een muur aan, wat bijzonder frustrerend is voor de toeristische sector.

Wat de update van het Logiesdecreet en de stroomlijning van de dienstverlening aan de toeristische sector betreft, wijst ze op de het belang van de verlaging van de administratieve lasten en het gebruiksgemak van het decreet. Ze vraagt daarvoor de nodige aandacht bij de evaluatie en herziening van het decreet.

Voor jeugdverblijven zijn er twee administraties bevoegd. Het ondernemersloket is al een goede verbetering. Zolang de ondernemer weet waar hij terecht kan, is de backoffice geen probleem. Ze vraagt zich verder af of de erkenning van de jeugdverblijven facultatief is of verplicht naast de basisvoorwaarde.

Ze wil weten of de middelen van het Toerisme voor Allendecreet volledig overgeheveld worden naar het Logiesdecreet.

Voor haar is het optimaliseren van het platform Vakantieschakel een goede zaak. Kan de minister de 'service design'-oefening toelichten?

Ook over de experiencemanagers heeft ze vragen. Volgens haar zou het een enorme meerwaarde zijn als die managers over heel Vlaanderen worden uitgestuurd om hun adviezen te geven.

Ze staat ook achter de benadering om onderzoek te doen en de resultaten ervan te delen en te verspreiden. Ze suggereert om de good practices nog beter te verspreiden in de sector.

Het samenbrengen van mensen in congressen in deze tijden geeft een dubbel gevoel. Men wil geen mensen massaal samenbrengen, maar een congres brengt toeristisch heel wat meerwaarde met zich mee. Congresbezoekers komen na hun congreservaring vaak terug met familie en vrienden.

Het digitale platform HYBR wordt gelanceerd. Als men congressen digitaliseert, verliest men de toeristische ervaring van de congresbezoeker ter plaatse. Hoe wil de minister dat verzoenen?

Het is Emmily Talpe niet duidelijk hoeveel middelen worden ingezet voor het Vlaams Culinaire Centrum omdat het valt onder het krediet om de troeven voor Vlaanderen te ontwikkelen.

2.3. Tussenkost van Karin Brouwers

Karin Brouwers start met een concrete begrotingsvraag over de terugname van de eenmalige cofinanciering voor het project Het verhaal van Vlaanderen. Valt dat verhaal samen met de zeven verhaallijnen of gaat het om iets anders? Verder had ze graag enige toelichting bij dit project: gaat het om een brochure, een tentoonstelling, een campagne ...?

Haar fractie vindt het zeer positief dat er extra geïnvesteerd wordt in de jeugdverblijven. Voor de komende twee jaar samen komt er een verhoging van 2 miljoen euro. Ze is heel erg tevreden over de extra investering in de jeugdverblijven want de noden om ze duurzaam te maken en ook kwalitatief te renoveren en moderniseren, zijn erg groot.

Er wordt 1,5 miljoen euro voorzien, in het kader van het thema Congressen & Events, om te starten met de restauratie van de Graventoren in Rupelmonde. Karin Brouwers wil weten of deze Graventoren aangekocht werd door Toerisme Vlaanderen en wat de concrete plannen zijn. Worden de restauratiekosten ook gesubsidieerd door Onroerend Erfgoed?

Een heel aantal nominatimsubsidies wordt toegekend aan organisaties als het KMDA, de Grote Routepaden, Horeca Vlaanderen, Publiq enzovoort. In totaal gaat het om iets meer dan 5 miljoen euro, wat een hoog bedrag is. Karin Brouwers vraagt of de minister een detailoplijsting per organisatie kan bezorgen. Wordt hiervoor een samenwerkingsovereenkomst afgesloten of past dit in de uitvoering van een decreet en hoe kan het parlement toezicht uitoefenen op de toewijzingscriteria van die subsidies? Zullen deze nominatimsubsidies ook geregistreerd worden in het nieuwe Vlaamse subsidieregister?

Over de internationale aspiraties op toeristisch vlak is weinig terug te vinden. Sinds 2021 is Toerisme Vlaanderen lid van Nextour, het Europese netwerk van de

toeristische regio's, maar het bedrag van 4000 euro was in de begroting nog ondergebracht bij Kanselarij en Buitenlandse Zaken en niet bij Toerisme Vlaanderen. De opvolging van het EU-toerismebeleid en het lidmaatschap van UNWTO is bij Buitenland ondergebracht. De lijn is haar niet duidelijk.

De coronapandemie is nog niet afgelopen en de relance nog niet echt gelanceerd. Toen de BBT werd opgesteld, was de situatie anders. De minister schreef dat 2022 het eerste werkjaar na de COVID-19-crisis is waarin toerisme zonder al te veel belemmeringen of restricties weer mogelijk zal zijn. Voortschrijdend inzicht en de grilligheid van de pandemie doen haar twijfelen of het zonder restricties zal kunnen.

Ondanks alle steun- en relancemaatregelen rijzen er wel wat vragen, want de relance lijkt nog niet op gang te komen, zeker niet nu de cijfers in heel Europa weer roder kleuren. Ze vraagt of de regering van plan is om voor bepaalde sectoren steunmaatregelen in te voeren. Zijn er cijfers over het aantal faillissementen en stopzettingen in de toeristische sector? Zijn er cijfers over de omzetsdalingen, vooral in de kunststeden die zich ook in de zomer niet herpakt hebben, in tegenstelling tot andere vormen van toerisme?

Zal er een tweede ronde komen in het Stimulusprogramma voor toeristische ondernemers, want het aantal ingediende (en goed beoordeelde) dossiers lag toch veel hoger dan het aantal dat steun ontving?

Wat is de stand van zaken van uitvoering van de relanceprojecten voor 150 miljoen euro die in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht werden aangekondigd? Ze verwijst naar het congrescentrum in Antwerpen waarvoor minister Zuhail Demir 84 miljoen euro voorzien heeft en waar ook andere beleidsdomeinen aan zouden bijdragen. Hoe staat het met dat project?

In de beleidsnota (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 136) was er veel lof voor de rijke Vlaamse festivalcultuur. Maar over de unieke festivalsector staat niets meer in de BBT. Welke initiatieven zal de minister nemen om deze sector overeind te houden en voor te bereiden op een coronaproof heropstart?

Minister Zuhail Demir heeft in haar toelichting aangegeven hoe ze de buitenlandse toeristen wil overtuigen om weer naar Vlaanderen te komen, onder meer via online campagnes naar aanleiding van de opening van het KMSKA enzovoort. De CD&V-fractie vindt het belangrijk dat er grote communicatiecampagnes worden opgezet, niet alleen internationaal, maar ook voor de Brusselse en Waalse landgenoten. Ook in de EU-landen moet Vlaanderen zich profileren. Karin Brouwers ontvangt via social media reclame voor toeristische regio's in Nederland, Duitsland enzovoort. Ze weet niet of Vlaanderen ook reclame maakt in andere regio's, maar voor haar is dat belangrijk.

Brexit en de coronarestricties zijn een vreselijke cocktail gebleken voor het herdenkingstoerisme in de Westhoek. De jongeren in het VK hebben slechts één vaccinatie en kunnen daardoor dus geen geldige coronapas voorleggen in België. Vooral voor de West-Vlaamse hostels en jeugdverblijven die leven bij gratie van de Britse schoolreizen, is dit een ernstig probleem. Heeft de minister hierover al overleg gepleegd met haar Britse en/of federale collega's?

Zal Toerisme Vlaanderen de samenwerking met de provinciale toeristische diensten ook volgend jaar voortzetten en komen er gezamenlijke acties?

In 2020 is gestart met een begeleidingstraject toeristische kampeerbeleving op terreingebonden logies waarbij de ondernemers ondersteund worden. Welke visie heeft de minister op campertoerisme? Ze heeft aangegeven om vanuit ruimtelijke

ordening een aantal drempels weg te werken. Maar ook weten hoeveel gratis plaatsen worden aangeboden in de omgeving van een kampeerplaats waarvoor men moet betalen, is een aandachtspunt, merkt Karin Brouwers op. Hoe zit het met de concurrentie? Voor Karin Brouwers moet er overleg komen met de sector om te onderzoeken hoe het aanbod van camperplaatsen vergroot kan worden, zonder dat dat gratis is. Zo kan men de ondernemers erkennen. Volgens haar is er een visie nodig, opgesteld na overleg met de sector van het campertoerisme. Als gevolg van corona heeft de verkoop van campers immers een hoge vlucht genomen.

Karin Brouwers vraagt zich af of Toerisme Vlaanderen de grootste kasteelheer van Vlaanderen is. In de BBT staat dat er voor de volgende kastelen een herbestemmingsplan wordt opgemaakt of uitgevoerd: het Rubenskasteel, het Kasteel van Poeke, het Kasteel van Leut, de Sint-Godelieveabdij en Minderbroedersklooster in Brugge en de Abdijsite Herkenrode in Hasselt. Die plannen worden opgesteld volgens de principes van Reizen naar Morgen. De voorbije jaren kocht Toerisme Vlaanderen veel infrastructuur. Die aankoop kan misschien een koopje lijken, maar de restauratie-, exploitatie- en eigenaarsonderhoudskosten van dergelijk duur erfgoed kunnen flink oplopen. Haar fractie stelt zich de vraag of de herbestemming van dit erfgoed tot de corebusiness van een overheidsagentschap als Toerisme Vlaanderen behoort. Ze wil weten of bij het opstellen van dergelijke herbestemmingsplannen ook onderzocht wordt hoe private partners als bijvoorbeeld congressentra betrokken kunnen worden bij de uitbating.

In de BBT staat dat minister Zuhal Demir voor het congrestoerisme een associatieve visie 2.0 in Vlaanderen wil uitrollen. Vorig jaar zijn bedenkingen geformuleerd bij de toekomst van het congrestoerisme post covid. Dat blijft immers gericht op een buitenlands publiek uit sectoren die ondertussen alternatieven gevonden hebben én zwaar zullen moeten besparen de komende jaren. Ook de duurzaamheidsreflex bij bedrijven (minder vliegzeizen) zal een impact hebben. Wanneer is de associatieve visie 2.0 beschikbaar?

Met het oog op hybride congreservaringen is in samenwerking met Technopolis en het and&-festival, een 'state of the art' digitaal platform voor hybride congressen en events gebouwd: HYBR. In 2022 wordt dit verder uitgebouwd met 'Community Building'-mogelijkheden. Waarom wordt er hiervoor een overheidsinitiatief opgezet, terwijl de private sector zelf een aanbod van hybride congres- en eventervaringen heeft uitgebouwd zoals het productiehuis Sylvester met MEEPLE? Is dat niet in contradictie met het voornemen om te werken via het 'quadruple helix'-model, een samenwerking tussen de overheid, de industrie, de academische wereld en het middenveld?

Innova Flanders, een internationaal congres getrokken door Toerisme Vlaanderen, FIT en Gent Congres, past in de technologiestrategie van Vlaanderen en de stad Gent. Er komt een eerste satellietevent. And&-festival in Leuven krijgt ook overheidssteun als innovatiecongres. Wat is verschil met Innova Flanders?

Er wordt verder ingezet op de ondersteunende rol van EventFlanders. Tijdens de pandemie was de grote diversiteit van de eventsector een handicap in de gesprekken met de overheid over steunmaatregelen. De overheid spreekt liever met een gesprekspartner die namens een hele sector spreekt, dan dat ze vele bilaterale gesprekken moet voeren met alle deelsectoren. De eventsector heeft zich daarop ondertussen georganiseerd, maar er blijft toch nog versnippering in hun belangenbehartiging. Over een ding lijken ze het eens te zijn, namelijk de aanstelling van een eventmeester, die als aanspreekpunt voor de sector en de politiek kan fungeren. Kan EventFlanders deze rol opnemen?

2.4. Tussenkost van Maarten De Veuster

Maarten De Veuster stelt vast dat de minister extra middelen vrijmaakt om na de crisis mensen weer kennis te laten maken met Vlaanderen. Hij hoopt dat alles in 2022 kan plaatsvinden.

De lijnen zijn bekend: natuur en platteland met wandelen en fietsen met de ondersteuning van Landschapsparken en Nationale parken, erfgoedbeleving met een aantal serieuze hefboomprojecten (Poeke, Leut, Herkenrode, Godelieveabdij enzovoort). Die projecten kunnen als voorbeeld dienen voor andere projecten. Het is belangrijk om samen te werken met andere beleidsdomeinen als Onroerend Erfgoed, Cultuur, Natuur en Omgeving enzovoort. Kan de minister wat toelichting geven bij de organisatiestructuur die daarvoor opgezet wordt?

Toerisme Vlaanderen wordt ook de spil en lanceert daarvoor een nieuwe website. Wat is de meerwaarde van die nieuwe website?

Het project van de Vlaamse Meesters wordt verbreed. Maarten De Veuster wacht op de toelichting hierover die minister Zuhail Demir zal geven in het antwoord op de vraag van om uitleg van Emmily Talpe (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2021-22, 588).

Ook de Vlaamse gastronomie en bierbeleving krijgen meer dan voldoende aandacht. Het Flanders Food Festival, het eerste gastronomische topevenement, heeft ondertussen plaatsgevonden. Zal dit initiatief de komende jaren herhaald worden?

De minister heeft een aantal projectoproepen aangekondigd. Tegen wanneer zijn de concrete voorwaarden bekend en hoelang worden de projectoproepen opengesteld en hoeveel tijd hebben de indieners dus om hun dossier op te stellen?

Een tweede belangrijke pijler is Vlaanderen als baanbrekende en innovatieve congres- en eventregio op de kaart zetten. De evenementensector ziet zwaar af. Nochtans is Vlaanderen wereldwijd bekend voor zijn festivals, zijn evenementensector, gaming enzovoort. Welke bijkomende ondersteuning is mogelijk in deze langdurige coronacrisis waarbij die sectoren zwaar getroffen worden?

Het is al eerder gezegd. De BBT is geschreven met de hoop dat 2022 het eerste normale jaar zal zijn. Dat blijkt nu anders te lopen. Hij vraagt of bijvoorbeeld of de ondersteuning voor gespecialiseerde touroperators behouden kan blijven.

Maarten De Veuster wil graag wat toelichting bij de uitbouw van het state of the art digitaal platform.

Vlaanderen bezit een rijk erfgoed en het is een beleving om te kunnen congresseren op een unieke erfgoedplaats. Welke locaties komen in aanmerking voor de verdere uitbouw van Flanders Heritage Venues? Wat is de aanpak en de timing?

Het sociaal toerisme en jeugdtoerisme worden verder ondersteund. De bijkomende inspanningen voor het sociaal toerisme zijn waardevol. In welke mate kunnen deze maatregelen in het kader van covid duurzaam verankerd worden in het beleid?

De N-VA-fractie steunt de duurzaamheidsaanpak. In 2021 werden de knelpunten in kaart gebracht en in 2022 wordt een duurzaamheidsplan opgemaakt. Welke elementen moeten opgenomen worden en wat zijn de prioriteiten tegen 2030?

EventFlanders heeft al zijn nut bewezen. Ondanks corona en de bijbehorende moeilijkheden heeft het mooie topevenementen naar Vlaanderen gehaald. De evaluaties volgen nog. EventFlanders wordt verder geprofessionaliseerd. Waar is nog progressie mogelijk?

Er is sprake van een samenwerkingsovereenkomst die Toerisme Vlaanderen afgesloten heeft met de vzw Vakantie voor Iedereen voor het solidariteitsfonds Iedereen verdient vakantie. Dat fonds is nog volop in de opstartfase. Sommige sociaal toeristische actoren stellen evenwel het gekozen format in vraag en pleiten veeleer voor een fonds, beheerd door een private organisatie waarbij de overheid kan aansluiten via formules à la De Warmste Week. Dat fonds kan gespekt worden met giften van private organisaties en van particulieren. Met dat geld kunnen organisaties uit het netwerk Iedereen verdient vakantie middelen halen om mensen in armoede financieel te helpen. Hoe staat de minister hier tegenover?

Maarten De Veuster informeert, op vraag van de commissievoorzitter die om gezondheidsredenen niet aan de vergadering kan deelnemen, naar de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen die van Toerisme Vlaanderen ook dit jaar 250.000 euro nominatimsubsidie ontvangt. Gesprekken over de voorwaarden gekoppeld aan een langetermijnfinanciering van IKWV door Toerisme Vlaanderen lopen al enige tijd. Is er over de langetermijnfinanciering intussen een akkoord en wat zijn de grote lijnen?

2.5. Tussenkost van Kristof Slagmulder

Kristof Slagmulder heeft een vraag over de opleiding Toerisme. Vorig jaar had hij al gevraagd om het geplande overleg van Onderwijs met de toeristische sector, waarbij ingegaan wordt op de behoeften van de sector, niet te lang te laten aanslepen. In het secundair onderwijs is er dringend behoefte aan een hervorming van de opleiding van toeristisch professioneel personeel. Vorig jaar antwoordde de minister dat het overlegplatform onderwijs en toeristische sector zou bekijken hoe ingespeeld kan worden op de behoeften van de sector. Wat is er ondertussen gebeurd?

Waarom wordt er niet meer geïnvesteerd in de app YouFlanders? Waarom was dat geen succes en komt er een alternatief?

2.6. Tussenkost van Tine Van den Brande

Volgens *Tine Van den Brande* kennen we alom de uitdagingen die moeten worden aangepakt in onze samenleving. Meerdere systemen staan danig onder druk en de transitie naar nieuwe modellen, duurzaam en met een voldoende gezond evenwicht tussen mens, natuur en economie, dringt zich elke dag met meer kracht op. Ook de rol van toerisme in onze samenleving is toe aan een grondige heroriëntatie.

Want hoe kan men vanuit toerisme een antwoord bieden op urgente vraagstukken zoals klimaatverandering, natuurbescherming, stedelijke ontwikkeling, ruimtelijke ordening, leefbaarheid in grote steden, mobiliteit, biodiversiteit en last but not least – want meer dan ooit zijn toeristen zich bewust van de gezondheidsrisico's van reizen – onze gezondheid? Toerisme is stevig verwickeld met heel wat andere maatschappelijke verschijnselen en er is nood aan een verantwoord evenwicht.

In de BBT stond dat het rijk der vrijheid eindelijk in zicht is. Toen de BBT werd geschreven na de zomer leek het zo, maar de situatie is vandaag wel anders. Het lijkt er meer en meer op dat men moet beseffen dat covid geen externe factor is waar we tijdelijk rekening mee moeten houden, maar dat het virus onlosmakelijk een onderdeel van toerisme zal worden, net zoals de klimaatverandering. Covid beïnvloedt de kwaliteit en kwantiteit van toerisme, en tegelijkertijd draagt toerisme ook bij tot de verdere wereldwijde verspreiding van het virus, tot zelfs een eventueel volgende mutatie. Volgens *Tine Van den Brande* moet er dan ook in het toekomstige toerismebeleid veel meer rekening gehouden worden met het feit dat covid nu een deel is van toerisme, net zoals zoveel andere factoren, en dat dat nog voor een zeer lange tijd het geval zal zijn.

Het relanceplan mikt op een doelgerichte herstart voor de toeristische sector en wil versneld inzetten op verduurzaming, vergroening en bewuster reizen.

Verduurzaming begint met het vermijden van onnodig verre reizen. Over dat onnodige kan men discussiëren, maar in deze tijden is het om nogal wat redenen zoals virusverspreiding te vermijden. Ook in het onderzoek naar de carbon footprint in toerisme door het Centre for Sustainability Tourism and Transport bleek, niet onverwacht dat vliegtransport de allergrootste impact heeft. De totale CO₂-emissie voor inkomende toeristen in Vlaanderen was in 2019 goed voor 2334 megaton.

Tine Van den Brande wil de minister erg graag geloven als ze zegt dat duurzaamheid een leidraad is in haar beleidsplan, maar tegelijkertijd massaal blijven inzetten op vooral inkomend dus buitenlands toerisme is volgens haar een contradictio in terminis. Waarom zet de minister niet meer in op binnenlands toerisme?

Buitenlandse reizigers zijn uiteraard welkom om te genieten van al het moois dat Vlaanderen te bieden heeft, maar vanuit het beleid de hoofdfocus blijven leggen op inkomend toerisme door welverdienende buitenlandse toeristen, daar heeft ze vragen bij. In welke mate is die strategie het voorbije anderhalf jaar voldoende economisch rendabel is geweest? Hebben de voorbije inspanningen van Toerisme Vlaanderen veel inkomsten gegenereerd voor de toeristische sector? Dat komt niet aan bod in de nota. Er is integendeel sprake van het warm houden van Vlaanderen als topbestemming en van de uitdaging om buitenlandse bezoekers effectief te overtuigen om weer naar Vlaanderen te komen. Ook het deelnemen aan evenementen, tentoonstellingen en congressen zal sterk gestimuleerd moeten worden. Misschien moet de opdracht van Toerisme Vlaanderen, die nu vooral gericht is op promotie voor inkomend internationaal toerisme in het buitenland wel herzien worden, en uitgebreid worden zodat de focus meer komt te liggen op het binnenlandse toerisme. Vlaanderen Vakantieland is een stap in de goede richting, maar er moet absoluut meer zijn.

Naast de topevenementen en toptentoonstellingen om de buitenlandse toerist te lokken, is er nog zoveel meer waardevols te ontdekken. Die kleinere instellingen en initiatieven – kleiner maar echt supermooi – blijven opnieuw grotendeels buiten beeld. De Vlaamse steden en gemeenten hebben grote nood aan concrete handvaten om hun binnenlandse toerisme in goede en duurzame banen te leiden.

Het beleid Reizen naar Morgen vertrekt vanuit een mooie theorie van bestemmingen waar alle spelers – de plek, zijn bewoners, ondernemers en bezoekers – een meerwaarde ondervinden van het toerisme. Het ontplooiën van Vlaanderenbrede verhaallijnen is een veelbelovend uitgangspunt. Tine Van den Brande is absoluut gewonnen voor goede storytelling en kijkt dan ook met veel nieuwsgierigheid uit naar de verdere actualisatie van die theorie. Uit de BBT wordt niet duidelijk of men daarmee concreet aan de slag zal gaan. Er is een meetkader voor florerende bestemmingen, maar wat gebeurt er met de resultaten van die metingen?

Op het terrein is er een groot enthousiasme over het Vlaamse parkenproject, dat grotendeels moet instaan voor de vergroening. De indiening van 23 kandidaturen is hiervan het bewijs en ook de toerist zet natuur met stip op nummer één.

De minister wil versneld inzetten op die vergroening. Tine Van den Brande wil van deze gelegenheid gebruikmaken om te polsen naar een eerder gestelde vraag van Mieke Schauvliege of ze meer budget zal vrijmaken en meer kandidaturen zal goedkeuren dan oorspronkelijk voorgesteld. In het antwoord bleef dat in het midden. Het zou geweldig zijn, mocht die 'wie weet' van toen ondertussen meer concreetiseerd zijn, aangezien de minister versneld op die vergroening wil inzetten.

Investeren in infrastructuur van jeugdverblijven is belangrijk. Ze zijn een belangrijke hefboom om reizen toegankelijk te houden en kunnen een belangrijke educatieve functie opnemen en de jeugdige reiziger instrueren en stimuleren tot bewuster reizen. In de BBT staat dat de nodige acties voor de sector en jongeren opgezet worden. Dat is niet voldoende, zeker als men elke dag merkt hoe jongeren nood hebben aan het verzetten van hun zinnen. Tine Van den Brande mist een evenwicht in de BBT tussen de middenklassetoerist en de jongeren, die hopelijk de duurzame toeristen van de toekomst worden.

Tine Van den Brande is bezorgd over het accent dat de minister legt op de kastelen. In het verwerven en exploiteren zal Toerisme Vlaanderen een actieve rol spelen. Is dat een overheidstaak? Sites openstellen voor een ruim publiek, dat wellicht vooral Vlaams zal zijn, is goed maar de strategie lijkt onvolkomen. Het lijkt wel alsof de minister een nieuwe lijn ontwikkelt, naast die van Onroerend Erfgoed en Cultuur. Tine Van den Brande is bezorgd over een gebrekkige samenwerking: een kastelenplan ontwikkelen naast alles wat Herita doet, of naast wat de provincies doen, of naast alle ontsluitingstechnieken die culturele organisaties inzetten met roerend cultureel erfgoed. Meer, beter en performant samenwerken is hier een voorwaarde voor een goed langetermijnbeleid.

Aansluitend op deze algemene beschouwingen heeft Tine Van den Brande een aantal gerichte vragen.

Ze wil weten hoe de minister haar relanceplan in de huidige COVID-19-situatie evalueert en waar ze zal bijsturen. Komen er extra steunmaatregelen?

Kan Toerisme Vlaanderen bevestigen dat het buitenlandse toerisme het voorbije anderhalf jaar voldoende rendabel was? Is de minister van plan om toch meer in te zetten op het binnenlandse toerisme en hoe?

Ze wil weten of er voor de grote investeringsbudgetten die het relanceplan oplevert al een visie ontwikkeld is. Wanneer komen er heldere lijnen en welke inhoudelijke objectieven drijven dit plan?

Tine Van den Brande vraagt om meer duiding bij versnelde verduurzaming en waar de accenten liggen. Wat zijn de concrete plannen en binnen welke timing?

Is de minister van mening dat het opportuun is om meer middelen dan gepland te investeren in de Vlaamse parken?

In 2022 wordt een gedeelte van het eigen patrimonium onderworpen aan energiescans om op het vlak van milieubewustzijn de nodige stappen vooruit te kunnen zetten. Wat is het plan van aanpak als zou blijken dat deze energiescans niet positief zijn?

De Global Destination Sustainability Index heeft knelpunten op het vlak van duurzaamheid gedetecteerd. In 2022 wordt een duurzaamheidsplan opgemaakt met concrete doelen op sociaal, ecologisch en economisch vlak. Over welke doelen gaat het en wat zijn de timing en het budget?

Tine Van den Brande wil verder weten welke specifieke acties de minister voor het jeugdtoerisme in gedachten heeft en binnen welke timing.

In de BBT staat dat de maatregelen die genomen zijn voor recht op vakantie geleid hebben tot nieuwe inzichten en samenwerkingsverbanden. Ze wil graag meer toelichting hierbij en uitleg over de manier waarop die inzichten en samenwerkingsverbanden verder uitgebouwd worden.

In het kader van de Vlaanderenbrede verhaallijnen zet de minister sterk in op het ontwikkelen en ontsluiten van erfgoedsites en zal ze herbestemmingsplannen opmaken. Kan de minister meer zeggen over welke accenten er op bepaalde sites benadrukt worden? Welke sites worden ontwikkeld met als focus de vrijetijdstoerist? Welke zijn voor de congrestoerist? Wordt bij de herbestemmingsplannen de koppeling aan natuurbeleving en mobiliteitsimpact ook met de nodige aandacht bekeken? Wat is de visie hieromtrent?

Zijn er voldoende garanties dat het samenwerken tussen alle betrokken actoren in het kastelenplan vlot en krachtadig gebeurt? Staan alle neuzen in dezelfde richting?

Via vorming worden er in 2022 minstens 25 experiencemanagers klaargestoomd. Hoe ziet de minister het kwaliteits- en belevingsmanagement? Wat zijn essentiële componenten?

2.7. Tussenkost van Loes Vandromme

Loes Vandromme wil de stand van zaken kennen van het projectplan van het pilootproject Vlaams Culinair Centrum. Werden er al samenwerkingen afgesloten en met welke partners? Is het businessplan al opgemaakt? Die vragen kwamen ook al aan bod in de commissievergadering van 4 mei (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2020-21, nr. 2977).

Verder wil ze graag weten hoe men de kaart van de bierbeleving kan trekken. Wanneer wordt de projectoproep voor culinaire beleving en bierbeleving gelanceerd en welke concrete initiatieven, bierevents of partners komen in aanmerking om deel te nemen? Hoe zal de minister ervoor zorgen dat ook lokale Vlaamse producten van onder andere kleinschalige brouwerijen de kans krijgen om mee te doen?

Vlaanderen wordt als recreatieve fietsbestemming meer in de kijker gezet. Ook de subsidieoproep Cycling en Recreatief Fietsen zou in 2022 gelanceerd worden. De spreker wil toelichting bij de stand van zaken van die subsidieoproep en informatie over welke concrete initiatieven, projecten of partners in aanmerking kunnen komen om deel te nemen.

Ook informeert ze naar de stand van zaken van het nieuwe centrum voor de Ronde van Vlaanderen: wanneer wordt de keuze voor de locatie gemaakt en welke partners zijn hierbij betrokken?

Ze onderstreept ten slotte dat de kust ook haar bezorgdheid wegdraagt en dat er voldoende aandacht voor moet zijn.

2.8. Tussenkost van Vera Jans

Vera Jans waardeert de aandacht van de minister voor Iedereen verdient vakantie. Het is belangrijk dat er voor zoveel mogelijk mensen zoveel mogelijk drempels weggewerkt worden om te participeren.

Wat de timing van het decreet en de uitvoeringbesluiten betreft, had de minister in september aangekondigd dat het over enkele weken zou komen. 2022 zou een overgangsjaar zijn en vanaf 2023 zou het decreet ingaan. Vera Jans betreurt die timing omdat het om een kwetsbare sector gaat die de ondersteuning goed kan gebruiken. Klopt het dat de budgetten voorhanden zijn, maar niet benut kunnen worden omdat het decreet er nog niet is? Kan er in het overgangsjaar al extra op ingezet worden? Zijn er manieren om de budgetten die gevrijwaard zijn, bij de sector toe te laten komen?

3. Antwoorden van minister Zuhal Demir

Minister *Zuhal Demir* belooft de antwoorden op de vragen over cijfermateriaal aan de commissie te bezorgen.

3.1. Tekort aan camperplaatsen

Wat de camperplaatsen aan de kust betreft, geeft ze aan dat te willen bespreken met de kustburgemeesters. Ze erkent het tekort aan camperplaatsen. Een deel van de oplossing bestaat in het verduidelijken van de regels over ruimtelijke ordening. Die oefening is aan de gang. Voor het andere deel van de oplossing kijkt ze naar de lokale besturen die als vergunningverlenende overheid bevoegd zijn.

3.2. Herziening Logiesdecreet

De herziening van het Logiesdecreet beperkt de planlast voor ondernemers maximaal. Er komen geen bijkomende verplichtingen. Voor uitbaters is de enige aanpassing dat de regels voor stedenbouwkundige conformiteit verduidelijkt worden.

De middelen voor de jeugdverblijven worden integraal overgedragen. In 2022 en 2023 voorziet minister Zuhal Demir 2 miljoen euro extra per jaar.

3.3. Verhaal van Vlaanderen

Het Verhaal van Vlaanderen is een gezamenlijk initiatief van de ministers Diependaele, Jambon, Weyts, Dalle en haarzelf. Het is een televisieprogramma over de geschiedenis van Vlaanderen.

3.4. De Graventoren

De Graventoren is privé-eigendom. Toerisme Vlaanderen bekijkt of het een rol kan spelen op die site. Het is een unieke historische site met een link met de Vlaamse Meester en wetenschapper Gerard Mercator. De site is ook een toegangspoort tot de polders van Kruibeke. Er is dus zeker potentieel op de site.

3.5. Verdeling van de middelen

De verdeling van middelen tussen DKBUZA en het agentschap Toerisme Vlaanderen is niet altijd eenvoudig. Beide diensten werken nauw samen op dit punt. De minister is bereid de cijfers ter beschikking te stellen.

3.6. Faillissementen

Ook de cijfers over het aantal faillissementen in de toeristische sector zijn opgevraagd. De minister zal ze ter beschikking stellen. Tot dusver zijn die nog niet definitief, maar de eerste indicaties geven aan dat het aantal faillissementen relatief laag is door de Vlaamse steunmaatregelen. Ze hoopt dat die trend aanhoudt.

3.7. Subsidieoverzicht en voortgang relanceplan Vlaamse Veerkracht

Het overzicht van de diverse subsidies wordt bezorgd, evenals de voortgang van het relanceplan Vlaamse Veerkracht.

3.8. Reisbeperkingen voor buitenlandse toeristen

Over de reisbeperkingen voor buitenlandse toeristen, meer bepaald voor de Britten, heeft de minister de federale collega van Buitenlandse Zaken aangesproken. De regels zijn ondertussen versoepeld. Ze heeft er ook in Europees verband op

aangedrongen om de Europese regels en certificaten maximaal te harmoniseren, niet alleen binnen de EU, maar ook met derde landen als het VK.

3.9. Gratis camperplaatsen

De gratis plaatsen in het campertoerisme worden niet opgelijst. Het gaat vaak over gedoogplaatsen die eigenlijk officieel parkeerplaatsen zijn. In de aanpassing van het Logiesdecreet gaat de minister daar verder op in, waardoor er meer inzicht in en zicht op komt en er minimale kwaliteitseisen opgelegd kunnen worden. Tegelijk worden op het vlak van ruimtelijke ordening de regels verduidelijkt.

3.10. Congresvisie 2.0

De congresvisie 2.0 wordt momenteel samen met de sector en andere partners uitgewerkt en afgerond in het voorjaar. Dan kan de minister details geven. Wel kan ze al meegeven dat ze wil focussen op congressen die nauw aansluiten bij de sterktes van Vlaanderen zoals de circulaire economie, levenslang leren, energie, industrie 4.0 enzovoort.

Vlaanderen moet ook inzetten op de digitale omslag, meer bepaald de hybride congressen, en dat wordt ook in de congresvisie vertaald.

3.11. Lancering projectoproepen

De projectoproepen worden in twee golven gelanceerd, in februari en maart 2022. Er is voldoende tijd voor de indiening van de projecten. Minister Zuhal Demir gaat de sector ook vooraf informeren. De toekenning vindt uiterlijk eind 2022 plaats. Ze wil een groot bereik met de projectoproepen. Het mag niet blijven hangen bij bepaalde organisaties en moet breed gecommuniceerd worden naar iedereen die daarvoor in aanmerking komt. De minister beseft dat dat niet eenvoudig is, maar maakt er een aandachtspunt van.

3.12. Website Toerisme Vlaanderen

De website van Toerisme Vlaanderen is al enkele jaren oud en de onderliggende software is verouderd. Er komt daarom een meer up-to-date softwareplatform waarmee de website makkelijk aangepast kan worden aan de veranderende behoeften.

3.13. Iedereen verdient vakantie

Het fonds Iedereen verdient vakantie wordt beheerd door Ribbedebie, de koepel voor attracties en musea, niet door Toerisme Vlaanderen. Het agentschap draagt wel een deel van de middelen bij en werkt bij de opstart samen met Ribbedebie om de werking uit te bouwen.

3.14. EventFlanders

EventFlanders heeft voor zijn eventbeleid experts op het vlak van sportieve, culturele en sportevents in dienst. De dienst kan mooie resultaten voorleggen op het vlak van topevents. Na de opstart wordt de werking geëvalueerd en bijgestuurd. De impact van evenementen moet correct in kaart gebracht kunnen worden. Daarom wordt de methodologie ook verder verfijnd. De financiering van topevenementen mag niet louter van de overheid komen. De mogelijkheid van alternatieve inkomstenbronnen wordt onderzocht. Een topevenementenbeleid vereist ook expertiseopbouw en kennisdeling. Daarvoor wordt de Meet in Flanders Academy als platform gebruikt dat doorontwikkeld wordt voor de brede toeristische eventsector.

Er komt een visie voor klimaatvriendelijke events die vertaald wordt naar duurzaamheidsformats of -kaders voor events.

3.15. Corona

Toen de BBT werd geschreven eind van de zomer heeft men weinig rekening gehouden met een mogelijke vierde coronagolf. De voorspellingen waren jammer genoeg niet correct. Vandaar dat de minister ook de vinger aan de pols moet houden bij de logies en attracties.

3.16. Verhouding binnenlands en buitenlands toerisme

De discussie over binnenlands toerisme is meermaals gevoerd. De provincies en de steden zijn bevoegd voor binnenlands toerisme en Vlaanderen concentreert zich op buitenlands toerisme. Maar door de coronacrisis hebben de kunststeden, de provincies en Toerisme Vlaanderen gewerkt op binnenlands toerisme. Binnen Europa zijn er heel wat bestemmingen zoals onze buurlanden die de minister meeneemt om Vlaanderen op de kaart te houden. En ook in Wallonië en Brussel doet ze dat.

De minister gaat er uiteraard mee akkoord om in te zetten op duurzaam reizen, maar het kan niet de bedoeling zijn dat men mensen dwingt om in eigen land op reis te gaan.

3.17. Patrimonium onroerend erfgoed

Toerisme Vlaanderen heeft niet de ambitie om kasteelheer te worden. Vlaanderen beschikt over een rijk onroerenderfgoedpatrimonium. Vlaanderen kan concurreren met de Britse country houses of de Franse Loirekastelen. Men staat daar veel te weinig bij stil. Via een aantal pilootprojecten wil Vlaanderen die troeven tonen. Dat verloopt in nauwe samenwerking met Herita, Onroerend Erfgoed en alle andere betrokken partners. Doel van die oefening is om de recurrente kost die verbonden is aan de ontwikkeling en de exploitatie van die sites te beheersen. Het is belangrijk dat de kastelen goed onderhouden worden zodat Vlaanderen die mee kan nemen in de verhaallijnen van zijn toeristische beleid.

3.18. Locatie Centrum De Ronde

Op vraag van de stad Oudenaarde worden voor het Centrum De Ronde nog bijkomende sites onderzocht en daarna wordt samen met de stad en Flanders Classics de knoop doorgemaakt.

3.19. Vlaams Culinaire Centrum

Voor het Vlaams Culinaire Centrum is er een akkoord met de stad Antwerpen, AG Vespa, het Facilitair Bedrijf en Toerisme Vlaanderen over de overdracht van de site. Op dit ogenblik loopt er een onderzoek naar de invulling en de partners die hierbij betrokken worden.

3.20. Logiesdecreet en Iedereen verdient vakantie

De aanpassing van het Logiesdecreet is vorige week definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering en wordt zo snel mogelijk in het Vlaams Parlement ingediend. De aanpassing van het decreet Iedereen verdient vakantie wordt op 26 november besproken door de Vlaamse Regering en wordt na het advies van de Raad van State, begin volgend jaar in het parlement ingediend.

De budgetten die geormerkt zijn voor sociaal toerisme blijven behouden voor die sector. Ook tijdens de overgangsjaren komen die ten goede aan de sector via de reguliere projectoproepen.

3.21. Steunmechanismen

De minister besluit dat steunmechanismen momenteel nog niet aan de orde zijn. Dat moet globaal bekeken worden en niet per sector. De minister van Economie heeft de lead.

Zoals eerder gezegd is het aantal faillissementen voorlopig beperkt en de minister hoopt dat dat zo blijft. Er is nu de vierde golf die we het hoofd moeten bieden en waarin de boosterprik een cruciale rol kan spelen.

III. Stemming

Het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2022 wordt indicatief aangenomen met de volgende stemuitslag:

- voor de bevoegdheden Buitenlandse Zaken, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking van minister-president Jan Jambon, met 8 stemmen voor en 5 onthoudingen;
- voor de bevoegdheid Toerisme van minister Zuhal Demir, met 8 stemmen voor en 5 onthoudingen.

Cathy COUDYSER,
voorzitter

Karin BROUWERS
Kristof SLAGMULDER
Emmily TALPE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

3RX	Rhein-Ruhr-Rail Connection
AG Vespa	autonoom gemeentebedrijf voor vastgoed en stadsprojecten in Antwerpen
BBT	beleids- en begrotingstoelichting
Benelux	België, Nederland, Luxemburg
BLEU	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
CAHAI	Ad hoc Committee on Artificial Intelligence
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
COVAX	COVID-19 Vaccines Global Access,
DG	Directoraat-Generaal
DCSG	Dienst Controle Strategische Goederen
DKBUZA	Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken
EU	Europese Unie
FIT	Flanders Investment & Trade (Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen)
IKWV	Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen
KMDA	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen
kmo	kleine en middelgrote onderneming
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
Mercosur	Mercado Común del Sur
MKBA	maatschappelijke kosten-batenanalyse
MRC	Mekong River Commission
NAP	Nationaal Actieplan
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
UCPM	Europese Union Civil Protection Mechanism
UNWTO	World Tourism Organization
VAK	vastleggingskrediet
VEK	vereffeningskrediet
VK	Verenigd Koninkrijk
VLAIO	Agentschap Innoveren en Ondernemen
VLAM	Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing
VLEVA	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
VS	Verenigde Staten
WK	wereldkampioenschap
WTO	World Trade Organization